Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $6.00 Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Siųskime reikalavimus pr. Rooseveltui, senatoriam ir kongresmanam nuimt ginklų embargo nuo Ispanijos respublikos.

No. 55 Telefonas STagg 2-3878. Brooklyn, N. Y., Antradienis, Kovo (March) 7, 1939 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIX, Dienraščio XXI

KRISLAI

Sovietų Sargai.
"Keleivio" Logika...
Pačios Save Nuplakė.
Nemato Savųjų...
Rašo **P. Balsys**

Kovo 2 d., š. m., Sovietų Sąjungos milionai žmonių, savo šalies apgynimui, padarė sekamą pareiškimą:

"...Lenkiuos aš liaudžiai
ir tėvynei,
Prižadą išpildysiu išties,—
Negaila kraujo, gyvasties—
Su priešu kaujantis
kautynėj."

Šios prisaikos išpildymui, Sovietų Žemės sargai arų žvilgsniais tėmija į fašistinius vilkus, iš visų pusių rodančius savo piktas iltis. Fašistai bijosi pradėt puolimą, nes ta pradžia—**būtų pradžia jų pačių pabaigos!**

* * *

"Keleivio" redaktorius, žymėdamas klerikalinio "pasaulinei parodai remti komiteto" prezidijumo neįsileidimą komitetan pažangiųjų, rašo:

"Lietuvių Dienos Komitetas izoliavo komunistus."

Nesuprantama, kodėl "Keleivio" redaktorius tokiose masinėse organizacijose, kaip Lietuvių Meno Sąjunga, Lietuvių Literatūros Draugija ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimas mato **vien tik komunistus?** Juk tai masinės organizacijos, kuriose komunistų, palyginamai, tik maža dalis. Vaduojantis "Keleivio" redaktoriaus logika, SLA turėtų būt vadinama **socialistų organizacija.** Bet tokis pavadinimas būtų labai nelogiškas. Tautininkai savo laiku savinosi SLA, bet iš tokio jų nerimtumo dažnai net pats "Keleivis" stebėdavosi. Dabar mums tenka stebėtis iš "K." redaktoriaus...

Panašią "definiciją" apie pažangiųjų lietuvių organizacijas skelbia ir klerikalai, pridėdami dar, būk tokios organizacijos "yra įtrauktos Dies'o surašan."

* * *

Howardo universitetas Washingtone norėjo suruošti koncertą pasauliniai garsiai negrei dainininkei Marian Anderson'iūtei. Rengėjai bandė nurendavoti Konstitucijos Salę, kuri yra savastimi Amerikos Revoliucijos Dukterų organizacijos. Bet tos neva patriotės atsisakė renduoti vietą, nes dainininkė "kitokios rasės."

Tokis tų reakcionierkų elgėsys iššaukė didelio pasipiktinimo pažangiuose elementuose. Prieš jas pakėlė protesto balsą keli tūkstančiai žymių artistų, daugybė piliečių ir net kongresmanų. Humanistė p. Rooseveltienė dėlei to apleido net jų organizaciją.

Prisidengusios garbingu Amerikos tradiciniu vardu, tos toriškos damos manė save pakelsiančios, bet nutupė į paniekos balą...

* * *

"Keleivis" net pirmame puslapy žymi, kad Sovietuose esą fanatikų, "kurie pradėjo net mokyklų vaikuose įžiūrėti 'trockizmą'." Kaip faktą, "Keleivis" nurodo (pasiremdamas New Yorko Times'o korespondento pranešimu), kad Leninsko-Kuznecko mieste iškelta byla prieš tris slaptosios policijos valdininkus, kaltinamus kankinime mažamečių vaikų kaip "trockininkų," pas kuriuos "rasta kišeninių peiliukų."

Labai galimas daiktas, kad ir Sovietuose randasi fanatikų. Bet ten su jais kovojama—jie baudžiami.

O ką daro "Keleivis" su saviškiais fanatikais, kurie dėl vieno "Laisvės" darbininko susikivirčijimo valgykloje su socialistu, kelia lermą "nacionale plotme" ir purvina **visus** laisviečius ir komunistus?

PREZID. ROOSEVELT TAIKO DARBO FEDERACIJĄ SU CIO

Šiandien Įvyksta Derybos Baltajame Rūme

Washington, D. C.—Prezidentas Rooseveltas pašaukė Amerikos Darbo Federacijos ir CIO unijų komisijas į taikos derybas šį antradienį Baltajame Rūme, prezidento buveinėje. Derybose dalyvaus ir pats Rooseveltas.

Jis savaitė pirmiau laiškais Federacijos pirmininkui Wm. Greenui ir CIO pirmininkui J. L. Lewisui pakvietė juos apvienyt Amerikos darbo unijų judėjimą. Rooseveltas tuose laiškuose sakė, jog to reikalauja abelnoji gerovė žmonių ir visos šalies.

CIO derybų komisijon įeina Lewis, Sidney Hillman ir Phil. Murray, o Darbo Federacijos komisijon—jos vice-prezidentai M. Woll, Th. A. Rickert ir H. C. Bates.

Didžiąsias kliūtis vienybei stato Federacijos valdyba. Jinai reikalauja būtinai pripažint savo mažas amatines unijėles net tose pramonėse, kur milžiniška dauguma darbininkų pasirenka didžias industrines (CIO) unijas. Darbo Federacijos vadai taip pat spiriasi, kad turi būt pamatiniai pakeistas Šalies Darbo Santikių įstatymas, kurį pilnai remia CIO vadovybė.

Federacijos siūlomi pakeitimai pasitarnautų tik samdytojams. Ir pats prez. Rooseveltas nori, kad tas įstatymas pasiliktų toks, kaip iki šiol.

Žydai Darbininkai Atskiriami nuo Vokiečių

Berlin, kov. 6. — Nazių valdžia išleido įsakymą imt fiziniai tinkamus žydus į viešus ir privačius darbus, ale tik žydai turi dirbt atskirai nuo vokiečių. Naziai sako, žydai turi būt naudojami paprastiems darbams, kad paliuosuot vokiečius "svarbesniems," kariniams darbams.

Londono darbininkai kabinėja prie tvorų ir sienų iškabas, raginančias remti Ispanijos respubliką.

Indų Vadas Badauja; Jo Žmona Sugrįžo Kalėt Už Žmonių Laisvę

Rajkot, Indija. — Jau tris dienas išbadavo tautinis indų vadas M. Gandhi, reikalaudamas, kad valstybėlės Rajkot valdovas Thakore Sahib duotų žmonėm balsą valdžioje.

Gandhio žmona Kasturibhaja buvo įkalinta vas. 3 d. už reikalavimą žmonėm teisių. Paskui valdovas Thakore ją paliuosavo; bet Gandhi dabar sakė jai atmest "malonę" to caruko ir grįžt į kalėjimą. Taip jinai ir padarė.

EXTRA

ISPANŲ ARMIJOS EINA SU NAUJA VALDŽIA

Madrid, kov. 6. — Ispanijos respublikos armijos stoja išvien su naująja vyriausybe, vadinama Šalies Gynimo Taryba, kuri nuvertė ligšiolinę premjero Negrino valdžią.

Naujosios valdžios galva generolas S. Casado pakvietė pasitart generolą J. Miają, buvusį vyriausią respublikos karo jėgų komandierių; ir Miaja atvyko pas Casado.

Pora savaičių atgal premjeras Negrinas atėmė vyriausią komandą iš generolo Miajos; tai todėl, kad Miaja reikalavo griežtai kovot prieš fašistus iki pat galo, o Negrinas tvirtino, kad vis tiek nesą vilties ilgiau atsilaikyt prieš fašistus.

IŠMETA NEPILIEČIUS IŠ WPA DARBŲ

Washington, kovo 6.—Pagal tarimą Jungtinių Valstijų kongreso, bus išmesti iš WPA federalių pašalpinių darbų visi ateiviai, kurie nėra šios šalies piliečiai. Bet tokių ir neperdaug buvę darbuose, tik apie 30,000.

LIETUVOS ŽINIOS

Į Lietuvos Generalį Konsulatą New Yorke Paskirtas Vytautas Stašinskas

Kaunas, kovo 1. — Į Lietuvos generalinį konsulatą New Yorke paskirtas p. Vytautas Stašinskas, iki šiol dirbęs Lietuvos pasiuntinybėje Belgijoje.

Nubaustas Klaipėdos Miesto Seimelio Pirmininkas Borchertas

Klaipėda, kovo 3 dieną.—Klaipėdos krašto teismo baudžiamasis skyrius nubaudė miesto seimelio pirmininką, nazių "Kultūros" Sąjungos veikėją advokatą Borchertą 2,700 litų už savo kliento paslapties išdavimą.

Atmestas Estijos Reikalavimas 14 mil. Litų iš Lietuvos

Kaunas, kovo 3 d.—Hagos Tribunolas atmetė Estijos 14 milijonų litų reikalavimą iš Lietuvos už Panevėžio-Saldutiškio geležinkelį.

Sukriušintas Fašistų Sukilimas Cartagenoje

London. — Fašistiniai sukilėliai Cartagenoje, Ispanijos respublikoj, buvo užėmę radio stotį ir tūlus kitus punktus, bet respublikiečiai greit juos nuslopino; areštavo daugelį fašistų sukilimo vadų ir kai kuriuos sušaudė.

Burgos, Ispanija. — Fašistų vyriausybė skelbia: "Cartagena mums pasiduoda."

(Iš kitų šaltinių pranešama, kad tebeiną susikirtimai Cartagenos priemiesčiuose.)

Madrid, Ispanija. — Respublikos valdžia per radio sveikino Jungtines Valstijas sukaktim 150 metų nuo pirmojo Amerikos kongreso.

ORAS

Šį antradienį giedra ir žymiai šalčiau.

Vokiečiai Bruzda, Kaip Pripažįsta Pats Nazių Ministeris

Leipzig, Vokietija.— Atidaryta pramonės paroda, kurios tikslas — pakelt Vokietijos dirbinių išvežimus parduot užsieniams.

Prasidedant parodai, kalbėjo nazių propagandos ministeris P. J. Goebbels. Ir jis pripažino, jog "kritiškai murma prieš nazių valdžią" ne tik daugelis darbininkų, bet ir fabrikantai ir kt. biznieriai.

Biznis slėgiamas sunkiais taksais; pramonei trūksta medžiagų; darbininkam pailginta darbo laikas iki 10 ir 16 valandų per dieną. Dauguma darbininkų priversti dirbt po 60 valandų per savaitę, tik su mažiukais algų priedais.

Bet už didėjančias gyvenimo sunkenybes Vokietijoj ministeris Goebbels kaltino tik "pirmesnes" Vokietijos valdžias.

Radio Programa apie Amerikos Lietuvius

New York. — The Service Bureau for Intercultural Education, 106 Waverly Place, New York City, savo programoje "Americans All — Immigrants All" kovo mėn. 19 d., 2 val. po pietų duos specialę programą per WABC apie Amerikos lietuvius. Kreipiamas visų lietuvių dėmesys pasiklausyti šios programos.

Francija ir Italija Žudo "Svetimos Valstybės" Šnipus

Toulon, Francija. — Nukirsta galva vienam Francijos karo laivyno oficieriui ir vienam pusiau-oficieriui kaip "svetimos valstybės" šnipam.

Roma. — Sušaudytas Italijos laivyno tarnautojas A. Scarpa, kaip "svetimos šalies" šnipas.

NUVERSTA NEGRINO VALDŽIA ISPANIJOS RESPUBLIKOJ; SUKILIMĄ ĮVYKDĖ GRUPĖ KARININKŲ

Sudaryta Šalies Gynimo Taryba, Komandoje Generolo Seg. Casado; Žada "iki Galo Kovot už Garbingą Taiką"

Madrid, kovo 6. — Grupė armijos komandierių nuvertė buvusią iki šiol valdžią Ispanijos respublikos, kurios galvinyj stovėjo socialistas ministeris pirmininkas dr. Juan Negrin. Tie sukilėliai, vadovaujami generolo Segismundo Casado, sudarė Šalies Gynimo Tarybą ir paskelbė, kad visa valdžia respublikinėje Ispanijoje dabar priklauso tik šiai tarybai. Perversmas padarytas vėlai sekmadienio vakare, be jokių mūšių.

Sukilėliai perėmė valdžią į savo rankas už keleto valandų po to, kai ministeris pirmininkas Negrin išleido patvarkymą, kad jis panaikina esamąsias komandas respublikos armijų centralinėje Ispanijoje ir pietiniame jos ruože. Negrinas pareiškė, kad jis pats pertvarko armijų komandas, ir jos turės tiesioginiai priklausyt nuo jo, per tarpininkystę jo generalio štabo.

Fašistai buvo pradėję sukilimą Cartagenoj, prieplaukos mieste, bet fašistų žygis buvo nuslopintas už kelių valandų pirma, negu viršminėti respublikos armijų komandieriai paskelbė, kad jie sudaro naują valdžią.

Ta valdžia, Šalies Gynimo Taryba susidaro iš socialistų, kairiųjų respublikiečių ir anarchistų, bet tikrasis jos galva yra generolas Casado. Į šią tarybą įeina socialistai Julian Besteiro ir Ed. Valls. Besteiro yra žinomas kaip vidurinis socialistas.

Tarp naujosios valdžios narių nėra minima nė vieno komunisto, ir **nežinia,** kokioj padėtyj randasi generolas Jose Miaja, buvęs iki šiol vyriausias komandierius respublikos armijų, karo laivyno ir orlaivyno.

Sako, kad Negrinas su Savo Ministeriais Rengėsi Pabėgt

Šalies Gynimo Taryba savo išleistame manifeste pasmerkė buvusią Negrino valdžią, kaip "negabia" šaliai apginti, ir pasižadėjo "priešintis fašistam iki pat galo." Manifestas sako, kad Negrin su savo valdžios nariais "jau rengėsi skrist į užsienį," bet, girdi, "mes jų neišleisime."

Generolas Casado per radio pareiškė: "Mes priešinsimės, kol galėsime pasirašyt garbingą taiką." Jis tvirtino, jog Negrino ministeriai prarado savo teises, kada jie buvo perėję į Francijos pusę po to, kai fašistai užėmė Kataloniją. O buvusio Ispanijos prezidento Azanos pasitraukimas tai, girdi, "paliko respublikos valdžią be galvos."

Šalies Gynimo Taryba neigia Negriną, kad jis "laukęs kokio didelio tarptautinio karo," o tuo tarpu negana gynęs respubliką.

Julian Negrin, socialistų vadas, užreiškė: "Mes kovosime iki mirties, jeigu nebus užtikrinta mūsų nepriklausomybė."

O sekmadienį, prieš pat nuvertimą Negrino valdžios, įvyko didžiuliai žmonių mitingai Madride, Valencijoj, Almerijoj ir kitur ir pareiškė tvirtą pasiryžimą remt Negrino valdžią kovoj prieš fašistus.

Philadelphietis Tėvas Išgelbėjo Keturis Vaikus nuo Mirties Ugnyje

Philadelphia, Pa. — Užsidegus James Friel'o namui, jis išmetė tris savo vaikus per langą, 20 pėdų žemyn, o su ketvirtu glėbyje pats nušoko. Du berniukai sveiki nukrito; vienai išmestai mergaitei nulūžo koja, o kitai jo glėbyj laikomai mažai mergaitei nulūžo ranka; pačiam tėvui įlūžo peties ir šlaunies kaulai; ale vis tiek visi jo vaikai buvo išgelbėti nuo mirties ugnyje.

Algiers, kov. 6. — Pranešama, kad dešimt Ispanijos respublikos karinių laivų apleidę jos vandenis ir plaukioją netoli Algerijos.

Kom. Partijos Vadas Šaukia Krikščionis Išvien su Komunistais prieš Fašizmą

Boston, Mass. — Amerikos Komunistų Partijos generalis sekretorius Earl Browder kalbėjo trims tūkstančiams Bendruomenės Bažnyčios parapijonų, ir pareiškė, jog "Komunistų Partija besąlyginiai pripažįsta laisvę religijos; jinai taipgi stoja už bažnyčios atskyrimą nuo valstybės ir kovoja prieš bet kokią prievartą sąžinės dalykuose."

Tose prakalbose, Symphonijos Svetainėje, drg. Browder iškalbingai šaukė katalikus ir protestonus veikt išvien prieš fašizmą.

Taip pat sakė kalbas kun. Lothrop ir kiti progresyviai žmonės, sutikdami su drg. Browderiu.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLSHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President - - - Jos. Kairys
Vice-President - - A. Lideikis
Secretary-Treasurer - D. Sholl
Editor - - - - Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$6.00
Foreign countries, per year	$6.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.25
Foreign countries, six months,	$4.00
Canada and Brazil, six months,	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Arčiau Vienybės Darbininkų Klasėje

Šiomis dienomis Washingtone įvyks ilgai lauktas CIO ir ADF vadų pasitarimas dėl apvienijimo Amerikos darbininkų. CIO atstovaus toki žymūs vyrai, kaip Lewis, Murray ir Hillman. ADF atstovaus: Matthew Woll, Thomas Ricket ir Garry C. Bates.

Pasitarimas, sakoma, gal būt įvyksiąs pradžioj šios savaitės. Jame dalyvaus ir darbo sekretorė, p-lė Perkins, taipgi veikiausiai dalyvaus ir prezidentas Roosevelt, kuris smarkiai išstojo už tų organizacijų suvienijimą. O jei prezidentas asmeniai ir nedalyvaus, tai visvien jis labai daug toje kryptyje darbuosis, taip sakant, stovėdamas už kulisų.

Visų Amerikos darbininkų ir pažangiųjų žmonių akys yra atkreiptos į tuos pasitarimus. Visi jie laukia vienybės. Suvienijus abi organizaciji į vieną, būtų milžiniška jėga, kuri labai daug reikštų visam krašto gyvenime.

Artinasi 1940 metų rinkimai. Reakcija darys viską išrinkti savo pastatytą kandidatą. Darbo žmonėms ir visai pažangiajai visuomenei pasiliks darbuotis juo daugiau, kad reakcija nelaimėtų. Todėl suvienytas darbininkų judėjimas ir ten suvaidins milžinišką vaidmenį.

Taigi laukiame, kad šis abiejų organizacijų atstovų pasitarimas tikrai suvienytų darbininkų judėjimą!

Goeringas Italijoj

Nereikia manyti, kad Hitlerio dešinėsės rankos, Goeringo, atsilankymas Italijoj mažai turi politinės reikšmės. Kiekvienas plačiau nusimanąs apie politiką žmogus puikiai žino, jog Goeringo vizitas yra tampriai surištas su Italijos puolimu ant Francijos kolonijų.

Mussolinis su Goeringu apsvarstys, kada ir kaip Italijos fašistai savo žygį pradės. O kad jie pradės, tai nėra jokios abejonės.

Įdomu tas, kad pačioj Francijoj, kaip praneša "Sunday Workerio" korespondentas iš Paryžiaus, atsiranda vis daugiau Mussolinio šalininkų, skelbiančių, kad Francija turi "išlaisvinti" savo kolonijas. Žodis "išlaisvinimas," aišku, reiškia atidavimą tų kolonijų Italijos fašistams.

Artinasi valanda, kad Francija turės užmokėti už tas pardavystes, kurias Daladiero valdžia padarė Muniche ir vėliau —pripažindama Ispanijos fašistų valdžią.

Reikia Žinoti, Kaip Ištikrųjų Yra

Jau keletoj lietuvių kolonijų iškilo klausimas apie Lietuvių Dieną Pasaulinėj Parodoj. Žmonės piktinas klerikalų lietuvių vienybės skaldymo politika.

Reikia pasakyti, kad Lietuvių Dienos Komiteto prezidiumą sudaro septyni asmenys: Dr. A. Petrika ir daktarė Šliupaitė—nuo Lietuvių Daktarų Susivienijimo, p. A. Trečiokas—nuo tautinės tarybos, na, ir keturi klerikalai, atstoyaują katalikų organizacijas. Kai ėjo klausimas apie sudarymą bendros Lietuvių Dienos, apie įtraukimą visų Amerikos lietuvių į Lietuvių Dieną, tai pirmieji trys balsavo už vienybę, o keturi klerikalų atstovai, užimą žymiausias prezidijume vietas—prieš. Nors jie viešai nepasakė, tačiau, pasitarimuose su kitais prezidiumo nariais pareiškė, kad jie vykdą ne savo politiką, o kunigų, kurie kadaise Pittsburghe nutarę neveikti bendrai "su komunistais."

Tas klausimas, aišku, turėjo būti duotas svarstyt platesniam komiteto posėdžiui, bet klerikalai nuo to atsisakė, nes jautė, kad jie ten prakiš. Taigi vyriausi šito viso dalyko kaltininkai yra klerikalai—žmonės, kurie apsimaskavę katalikų maska, dirba nešvarų politinį darbą — darbą ardymo lietuvių vienybės.

Aiškus dalykas, šis klerikalų žygis pakenks niekam kitam, kaip tik bendram lietuvių vardui Amerikoj.

Kiek tai liečia pažangiąją Amerikos lietuvių visuomenės dalį, tai ji ruošiasi prie sekančių metų Pasaulinės Parodos, kuri, kaip jau žinoma, bus pratęsta. 1940 metais New Yorke įvyks Lietuvių Meno Sąjungos ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Seimai. Ta proga suplauks iš plačiosios Amerikos mūsų chorai ir kiti menininkai ir gražiai pakels lietuvių vardą Pasaulio Parodoj.

Todėl mūsų chorai ir visos organizacijos jau dabar privalo prie to ruoštis.

Skilimas Uruguajaus Lietuvių Socialistų Eilėse

Per eilę metų Uruguajaus lietuviai socialistai leido savo laikraštuką "Naujoji Banga," aplink kurią buvo susispietę visi lietuviai socialistai. Dabar, kaip praneša laikraštis "Darbas," tarpe socialistų iškilo skilimas. Pasiskaitykite:

Gal, "N. B." pastogėje ir šiandien viskas būtų tęsėsi ta jau įprasta tvarka, jei nebūtų iškilusi byla prieš jos redaktorių drg. Krigerį. Krigeriui, kaip jau žinome, teismas priteisė keturis mėnesius kalėti. Jam sėdint kalėjime "NB" vadovybė buvo likusi be žmogaus kiek labiau nusistovėjusio tame darbe. Čia ir prasidėjo "NB" bėdos. Prie jos pradėjo šlietis perėjūnai, visoki "Misteriški rašytojai" (geriau tiktų "Isteriški rašytojai"), kurie pradėjo plūsti, kolioti visą ką tik mūsų kolonija turi sukūrus. Koop. "Vienybė," "Darbas," Kultūros klubas, Bendras Frontas ir visa kita jiems užkliūdavo. Ėjo žinios, kad vienas "rašytojas" atpirkęs visą "NB" spaustuvėlę ir pats sau vienas leisiąs laikraštį. Bet kaip tik tuo laiku spėjo išeiti bausmę atlikęs H. Krigeris. Krigeris kiek pasilsėjęs stojo darbuotis senojon vieton, bet senos vienybės "NB" leidėjų tarpe jau nerado. Nedidelė socialistų grupelė kurį laiką virė kaip puodas ir netrukus plyšo. Krigeris su dar keliais veikėjais pasiliko prie "NB", o Kultūros draugija nuėjo sau.

"Darbo" redakcijoj šiuo tarpu guli abiejų skilusių grupių parašyti vienos prieš antrą raštai. Tuose raštuose, Krigerio grupė kaltina antrąją planavime užgrobti spaustuvę, o antroji grupė kaltina bangiečius pasisavinime iš knygyno knygų.

Mes tų, gana ilgokų, raštų "D." neperspausdinam tikslu ne pagilinti nesantaiką demokratiniam kolonijos sparne, tačiau socialistus — vienus ir kitus—randame reikalo draugiškai pabarti: Kuomet mes, prieš išleisiant "Darbą", kvietėm jus subendrinti jėgas vienam demokratiniam laikraščiui, tai jūs kvietimą atmetėte dėl baimės susitepti "komunizmu"; dėl tos pačios priežasties atmetėte bendro Kultūrinio Centro ideją. Na, o dabar patys prisipažįstate, kad jūsų eilėse knibžda fašistinis elementas. Reiškia susitepėt fašizmu. Ar tai gražu?

Šitaip rašo d. Grumstas "Darbo" num. 3-čiam, š. m. Matyt, kad atskilusieji nuo bangiečių visaip bandė laikraštį sulaikyti ir net informavo apie tai kitus laikraščius. Štai ką tuo reikalu sako "Naujoji Banga:"

"Arg. Liet. Balsas" 431 numeryje patalpino savo korespondento iš Montevideo žinią, kurią pasirašo koks tai nepaprastas "socialistas," kur sakoma, kad neišėjusi "N. B." Be to tas "nepaprastas socialistas" pripliaupia ir kitokių nesąmonių. "N. Bangos" skaitytojai, gaudami reguliariai "N. B.", tikimės, kad mokės įvertinti tokios blogos valios nesąmones. Tenka apgailestauti, kad "A. L. B." redakcija taip lengvai patiki savo "nepaprastų korespondentų" prasimanimams, kurie pasikartoja, rodos jau ne pirmas kartas, nes panašūs reiškiniai trukdo spaudos solidarumui, kurį kiekvienas demokratinis laikraštis privalėtų vertinti.

Labai gaila, kad nedidelei grupelei socialistų esant ir tai pačiai tenka skaldytis.

Amerikos Lietuvių Kongresas
Brooklyno Skyrius

Brooklyno Socialistai Atmetė ALK Brooklyno Skyriaus Komiteto Tarpininkystę Sušaukimui Socialistų ir Komunistų į Pasitarimą dėl Susitaikymo

Kovo 4, 1939

Brooklyno lietuviams socialistams iš ALK Brooklyno Skyriaus šių metų sausio 8-tos dienos konferencijoj pasitraukus, šio Skyriaus komitetas savo susirinkime vasario 16 vienbalsiai nusitarė sušaukt socialistus ir komunistus į pasitarimą, kad jie nustatytų abiem pusėm priimtiną šiame Skyriuj veikimo pagrindą ir tuomi atsteigtų abiejų pusių bendrą veikimą.

Kad šis dalykas suinteresuotiem žmonėm būtų pilnai aiškus, tai matomę reikalą čia pateikt visą jo dokumentalę procedūrą.

Rengiantis prie šių metų vasario 24-tos dienos masinio mitingo paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės, J. Kuodis, kaipo rengimo komisijos narys, pakvietė ALK Brooklyno Skyriuj priklausančių didžiųjų organizacijų vadovaujančius asmenis pasakyt po prakalbėlę tame mitinge. Iš Liet. Amerikos Piliečių Kliubo apsiėmė kalbėt jo lyderis adv. S. Bredes, iš Martyno Liuterio Draugijos — J. Jusaitis, o iš Kriaučių Lokalo 54-to pakviesta jo pirmininkas draugas V. Zaveckas. Pastarasis atsakė, kad mielai sutiktų, bet nenori, kad kas nors už tai prieš jį keltų lermą; jis patarė kreiptis į Pild. Tarybos susirinkimą dėl įgaliojimo. Tas ir padaryta—J. Kuodis į susirinkimą nuvyko asmeniniai. Išklausius prašymą, valdyba žadėjo susirinkimo nuosprendį pranešt vėliau.

Tuoj gauta sekamas laiškas:

Vasario 9, 1939

Mr. J. Kuodis
Brooklyn, N. Y.

Gerb. Drauge:

A. C. W. of A. 54 skyriaus Pildomoji Taryba vasario 9 d. svarstė jūsų atsišaukimą įgalioti mūsų organizacijos pirmininką kalbėti varde šios organizacijos jūsų rengiamose prakalbose vasario 24 d. Po ilgo svarstymo mes priėjome sekamos išvados:

Mūsų organizacija yra **tarpsrovinė** organizacija. Kaipo tokiai, be galo svarbu išlaikyti darbininkų vienybę ir juo mažiausiai turėti pašalinių ginčų. Todėl ir jūsų prašymą patenkinti negalime. Vieton to mes prašome jus dėti visas pastangas, kad Amerikos Lietuvių Kongreso Brooklyno skyriuje būtų atsteigta srovių vienybė ir sutikimas, kad pasekmingai būtų galima tęsti užsibrėžtą darbą to tikslo pasiekimui, kuriam A. L. Kongresas yra suorganizuotas. Šiame atvejyje mes niekuomet neatsisakysime nuo teikimo jums reikalingos paramos.

Draugiškai,
Ex. Board, Local 54
A. C. W. of A.
Sekr. **V. Paškevičius.**
Prezid. **V. Zaveckas.**

Savo susirinkime vasario 16 ALK Brooklyno Skyriaus komitetas svarstė klausimą santikių su socialistais. Kadangi komiteto nusistatymas nuo pat konferencijos buvo stengtis kaip nors santaiką atsteigt, o dabar prie to prisideda ir Kriaučių Lokalo Pild. Tarybos prašymas dėt pastangų taikos atsteigimui, tai komitetas vienbalsiai nutarė duot abiem pusėm—socialistam ir komunistam—pasiūlymą sueit į pasitarimą. Valdyba abiem pusėm pasiuntė po kopiją sekamo pasiūlymo:

Vasario 16, 1939

LSS 19-tai Kuopai ir Lietuvių Komunistų Frakcijai Brooklyn, N. Y.

Draugai:

Dėl to, kas įvyko ALK Brooklyno Skyriaus pastarojoj konferencijoj,—

ALK Brooklyno Skyriaus Komitetas savo susirinkime, vasario 16, vienbalsiai nutarė ir jo Valdyba šiuomi socialistam ir komunistam siūlo:

1—LSS 19-ta Kuopa ir Brooklyno Lietuvių Komunistų Frakcija paskiria po tris atstovus;

2—Abiejų šių grupių atstovai sueina į bendrą—tik socialistų ir komunistų—pasitarimą ALK Brooklyno Skyriaus veikimo pagrindų nustatymui ir tuomi Skyriuj tarpsrovinės santaikos atsteigimui;

3—Pasitarimo data, laikas ir vieta: sekmadienis, kovo 12, 1939, 10 val. ryte, Lietuvių Amerikos Piliečių Kliube.

Atsakymą prašome duoti ne vėliau kovo 8.

K. MICHELSONAS, Pirm.
J. KUODIS, Sekretorius.

Lietuvių Komunistų Frakcija į mūsų siūlymą atsakė sekamai:

Brooklyn, N. Y., Vas. 21, 1939

ALK Brooklyno Skyriaus
Komiteto Valdybai

Gerbiami Draugai:

Lietuvių Komunistų Frakcijos ir 5-tos Kuopos (lietuvių) laikytame bendrame susirinkime vasario 20, šių metų, perskaityta jūsų laiškas, siūlantis paskirt atstovybę pasitarimui su LSS 19 kp. atstovybe dėl atsteigimo santaikos ALK Brooklyno Skyriuj. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai. Atstovais išrinkti šie asmenys: A. Bimba, R. Mizara ir J. Gasiūnas.

Draugiškai,
P. Šolomskas,
Prot. Sekr.

Tačiau LSS 19 kuopa mūsų tarpininkystę atmetė. Jos valdyba atsakė štai kaip:

K. Michelsonui
ir
J. Kuodžiui

Vasario 27, 1939

Gerbiamieji:

Gavom jūsų laišką, siūlantį, kad LSS 19-toji kuopa ir Brooklyno lietuvių komunistų frakcija skirtų po tris atstovus, kurie turėtų tartis dėl "ALK Brooklyno skyriaus veikimo pagrindų nustatymo" ir "tarpsrovinės santaikos atsteigimo." Ryšy su tuo mes turim pareikšt sekamą:

1. LSS 19-toji kuopa neima atsakomybės už tai, kas įvyko ALK Brooklyno skyriaus konferencijoj, įvykusioj sausio 8, 1939. Ji, be to, nėra prisidėjusi prie bloginimo tarpsrovinių santykių. Už suardymą ALK Brooklyno skyriaus ir už kilusią nesantaiką yra kalti patys komunistai.

2. Nežiūrint to, kad nuo sausio 8 d. ALK Brooklyno skyrius, kaip toksai, paliovė gyvuot—komunistai ir šiandien bando apgaudinėt visuomenę, kalbėdami jo vardu ir per ji skelbdami savo komunistinę propagandą. Organizacija, kurios vardu jūs kreipiatės į mus, nėra ALK Brooklyno skyrius. Bus tikslu pasakyti, kad tai yra Brooklyno komunistų kongresas, pridengtas demokratijos skraiste.

3. Jei Brooklyno lietuviai komunistai nori taikos su socialistais, su jais tartis mes neatsisakome. Bet tokiame atvėjy jie ir privalo kreiptis į LSS 19-tą kuopą, kartu duodami jai konkrečių pasiūlymų. Tada mes žinosime su kuo ir dėl ko turim reikalo. Jūsų kvietime mes nerandam nei konkrečių pasiūlymų, neigi jus skaitome esant kompetentiškais bent kokius pasiūlymus duoti.

4. Jūsų žiniai dar norim pastebėti, kad ypač pastaruoju laiku lietuvių komunistų vadai visu frontu puola socialistus. Ar jūs manote, kad tai reiškia jų norą atsteigti santaiką? Toliau, jūs esate nelogiški, skirdami laiką ir vietą LSS 19 kp. ir komunistų frakcijos atstovam susirinkti. Tokius klausimus, kaip skyrimas atstovų ir rišimas svarbių klausimų, pas mus sprendžia ne vadai, bet visi nariai, reguliariam ir oficialiam susirinkime. O toks mūsų kuopos susirinkimas įvyks kovo 17 d., Piliečių Kliube.

5. Prašom painformuoti lietuvių komunistų frakciją ar patį centro biurą, kad iki kovo 17 d. jie dar turi užtenkamai laiko duoti mūsų kuopai konkrečius pasiūlymus. Užtikrinam: tie pasiūlymai bus apsvarstyti, nes jus neskaitom teisėto ALK Brooklyno skyriaus valdyba. Tokio skyriaus Brooklyne jau nėra.

Tai viskas, gerbiamieji, ką norėjome pasakyti. Ką daugiau turėsime sakyti, priklausys nuo pačių komunistų.

Su pagarba,
LSS 19 kp. valdyba:
Frank Vaitukaitis,
Frank Lavinskas,
Prot. Sekr.
Walter Balvočius,
Fin. Sekr.
P. Tiškevičius,
Iždininkas.

Pasiūlymas pasitarimo datos ir vietos nėra jokia sąlyga, bet grynai technikinis dalykas. Tačiau LSS 19 kuopos valdyba mus dėlto skaito nelogiškais. Jei taip, tai nei jokis tarpininkavimas negalėtų būt logiškas. Jei būtumėm žinoję, kada LSS 19 kp. susirinkimas įvyks, tai būtumėm skyrę vėlesnę datą. Pagalios, jei kuriai pusei mūsų skirta data nepatogi, tai galėjo siūlyt sau pageidaujamą datą, o mes būtumėm apie tai painformavę kitą pusę.

Dėl kitų LSS 19 kuopos valdybos argumentų čia nesiginčysim; tatai paliekam pačiai Lietuvių Komunistų Frakcijai.

Socialistų atmetimą mūsų tarpininkystės suprantame aplinkiniu atsisakymu ir nuo paties pasitarimo su komunistais. Komunistus priverst, kad jie pabėgusius socialistus vaikytųsi ir prašinėtų, mes negalim. Taigi ir savo tarpininkystę šiuo sykiu skaitome užbaigta.

Jei Kriaučių Lokalo Pild. Taryba ar patsai Lokalas kokį nors žingsnį tame darys, mes mielai jam ranką paduosime.

Dėl Ko Socialistai Išėjo?

Čia pateikiamoji dokumentacija nebūtų pilna, jei nenurodytum, dėl ko socialistai iš ALK Brooklyno Skyriaus pastarosios konferencijos išėjo.

Jie išėjo dėl to, kad konferencijos didžiuma—64 balsais prieš 25 — atmetė jų siūlytą priešsovietinę rezoliuciją. (Čia dar tenka primint, kad už socialistų rezoliuciją balsavo atstovybės net penkių organizacijų—2-jų SLA kuopų, 2-jų LDD kuopų ir "Nauj. Gadynės" bendrovės, kurios prie ALK nepriklausė ir kalbamoj konferencijoj į Kongresą neįstojo. Tatai paskelbė ir "Nauj. Gadynė.") Socialistų rezoliucijoj pasakyta:

Lietuvai nėra jokio reikalo blokuotis su bet kokiom diktatūrom—juodom, mėlynom, rudom ar raudonom.

Šiuo punktu socialistai sulygina Sov. Sąjungą ("raudoną diktatūrą") su Hitlerio Vokietija, Mussolinio Italija ir kitomis **agresinėmis valstybėmis.** Niekas kitas pasauly tokio sulyginimo nedaro, nes tai **nesulyginama.** Kur Sov. Sąjungą agresijos parodė? Niekur. Kur Sov. Sąjunga prieš agresorius neišstojo? Ji išstojo prieš kiekvieną agresiją. Tai todėl ir Francijos socialistų vadas Blum karštai stojo už bendradarbiavimą su Sovietų Sąjunga prieš agresorius. Tai todėl už tokį bendradarbiavimą stoja ir Anglijos socialistų vadas Cripps. O kad Sovietų Sąjunga prieš agresorius neišstojo ginklu, tai todėl, kad: (1) vengė pasaulinio karo ir (2) kad ji viena visas numatomas prieš save jiegas sumušt nesitiki.

Jei šis socialistų rezoliucijos punktas būtų buvęs priimtas, tai jis būtų davęs socialistam teisę Kongreso Brooklyno Skyriuj vest propagandą prieš Sovietų Sąjungą Lietuvos gynimosi klausimu ir abelnai. Konferencijos didžiuma tokio tezio priimt, žinoma, negalėjo.

Socialistų rezoliucijoj yra ir kitas nepriimtinas Lietuvos gynimosi klausimu punktas:

Kada Lietuvoje bus atsteigta demokratija ir bus sugrąžintos piliečių teisės ir laisvės—tokia demokratinės Lietuvos vyriausybė turės visokiausios teisės reikalauti, kad užsieniuose gyvenantieji lietuviai remtų ją ir teiktų savo paramą kovoj už Lietuvos nepriklausomybę.

Jei šis tezis būtų buvęs priimtas, tai ALK Brooklyno Skyriuj būtų buvus atmesta visokia veikla už gynimą Lietuvos nepriklausomybės tol, kol ją valdo fašistinis režimas. Tačiaus konferencijos didžiuma šį socialistų rezoliucijos punktą skaitė naudingu tik Lietuvos nepriteliams ir todėl už jį balsuot negalėjo.

Didžiumiečių (Gasiūno) rezoliucija Lietuvos gynimosi klausimu sako:

Taipgi būtų naudinga Lietuvai didesnė kooperacija ir su kitomis tautomis, kurios kovoja prieš nazių siekimus.

Socialistai šį didžiumiečių rezoliucijos punktą aiškina taip, būk čia peršama Lietuvai dėtis su Sovietų Sąjunga bendrąm apsigynimui nuo hitlerinės Vokietijos. O prie bile kokio bendradarbiavimo su Sovietais socialistai dasileist jokiu būdu nenori.

Taigi susikirtimas įvyko ant čia paduotų trijų tezių.

Kad socialistus patenkint, didžiumiečiai sutiko savo rezoliuciją visai ištraukt, jei tą padarys ir socialistai. Bet pastarieji nuo to atsisakė ir reikalavo abi rezoliucijas balsuot. Kai socialistų rezoliuciją gavo mažiau balsų, tai jie iš konferencijos išmaršavo, o per spaudą paskelbė, būk komunistai konferenciją suardė.

Kiek tai liečia mus, ALK Brooklyno Skyriaus komitetą, mes socialistam duris laikom atviras—jie gali sugrįžt bile kada, ir su jais bus elgiamasi kaip su draugais.

Amer. Liet. Kongreso
Brooklyno Skyriaus
Komiteto Valdyba:

K. MICHELSONAS,
Pirmininkas.
P. GRABAUSKAS,
Fin. Sekr.
J. BERNOTAS,
Iždininkas.
J. KUODIS,
Prot. Sekr.

Washington. — Amerikos vidaus reikalų ministeris H. L. Ickes taipgi protestavo valdybai Amerikos Revoliucijos Dukterų, kad jinai neleido dainuot Marianai Anderson, garsiai negrei dainininkei, Constitutional Hall svetainėje, priklausančioje tom "revoliucijos dukterim."

Klausimai ir Atsakymai

PILIETYBĖS CERTIFIKATAI

Klausimas:

Mano tėvas tapo šios šalies piliečiu 1930 m., man būnant 11 metų amžiaus. Dabar noriu stoti į valstišką kolegiją ir turiu pristatyti pilietystės popieras arba pilietystės darodymą. Kaip ir kur man reik prašyti "antrų popierų"?

Atsakymas:

Su tėvo naturalizacija tapai šios šalies piliečiu, bet galėsi prašyti "derivative citizenship" certifikatą tik sulaukęs 21 m. Gauti tą certifikatą reik aplikaciją pasiųsti ant **Form 2400.** Mokestis už tą certifikatą yra $5.00.

Alf Giles Expands

by Edward Smolack

ALF GILES lowered his newspaper and took inventory. "Over-population!" he growled, gazing about him. "That's what it is." Pointing with his pipe, he laboriously counted: "One . . . two . . . three . . . four . . . five . . . , and six!" he finished triumphantly, as he finally caught sight of the last kid crawling around in front of the closet. "Yeah, and one more coming," he bethought himself. "Over-population!" he growled again. "Gotta do something about it." And Alf Giles squinted reflectively at the wall which separated his apartment from that of the meek Davison's next door. He smacked his greedy lips as he vividly pictured, not only their three rooms, but also their nicely stocked larder; to say nothing, of course, of that soft red-velvet easy-chair. "Japan demands colonies, he read in the evening paper "and Hitler says he needs raw materials." He spat, and he watched his brown-stained saliva slowly trickle down the wall. When it reached the floor, Alf Giles jumped into action. Kicking the last sprawling infant out of the way, he opened the closet door and peered inside. "Ah!" he said. "One baseball bat and— Now where the hell is that monkey-wrench? Ah!" he said again as he found it and weighed it tentatively in his hand. "These ought to do the trick . . . "

The meek Davisons, however, were not so meek and it was a pretty good thing for Alf that he had the foresight to bring along the monkey-wrench as well as the baseball bat. For with the former, he was early able to kayo old man Davison. He tried to be careful, though, how he smacked Davison's kids. He didn't want to cripple them very badly— Not if he could help it, he didn't. They would have to work for him now . . . Oh, he knew his onions all right. As for the consequences—**Pooh!** He knew how to handle everything. He didn't read the papers for nothing, did he? If they could do the same thing and get away with it, well so could he.

Conqueror Alf Giles gazed about at his new possessions and for a moment he stared concernedly at a widening splatter on the red easy-chair which showed moist and dark.

"Ah! So what?" he said, and he grinned with the grin of a knowing idiot— And as he stood and grinned, all the other neighbors in the house who had heard the rumpus broke in.

"Alf Giles!" they all said. "Whatever are you doing?"

So Alf, with his bat in his right hand and his monkey-wrench in his left, stood up on Davison's table and he started to speak, barking like a mad dog. But after the first few minutes of his soul-shaking speech, self-righteousness got the better of him and his words became mostly incoherent. All you could make out were some isolated remarks such as:

"...and if not for me, these aliens who have crept into our very midst to pursue their devil's work, would have befouled our proud house with their degeneracy—"

Such as:

"...and it is a well-known scientific fact that the Davisons have an inferior quality of blood. It is our sacred duty towards God to maintain our pure supremacy—"

And such as:

"...I stand as a bulwark against this menacing scourge. It has been ever **My Battle.** I am **your Leader!"**

When Alf finished his speech, one of the neighbors said: "Oh!" and all the other neighbors said in chorus: "Oh!" Then they all left quietly.

And so it began.

FOR ALF paused only to make things homelike in his newly-acquired apartment. Then, putting his oldest kid, the spit an' image of himself, in charge there, he immediately went up to the next floor with his bat and monkey-wrench. This was where Mrs. Meyers lived; and she had a very soft bed which she needed because she was so frail . . . It was all over quite fast, and then, Alf reclined on the soft bed with the sigh of a man who had done a hard day's work.

Soon, all the neighbors, as before, came popping in.

"Alf Giles!" they all said in chorus. "Whatever have you done?" Mrs. Meyers, God rest her soul, was a very weak old lady and she had the very purest blood—although not much," they added as they gazed around at the floor.

So Alf Giles stood up in the bed, and with his bat in his right hand and his monkey-wrench in his left, he made another speech.

Among other things, he said:

"...Pure blood, indeed! Wasn't she friendly with the Davisons?"

And:

"...I came here to **civilize!** Why, just look at those terrible yellow curtains—"

WHEN ALF finished his speech, one of the neighbors again said: "Oh!," but only half of the rest echoed him this time. The others merely stood ominously silent so that Alf had to shake his weapons to make them clear out.

When they had all gone, Alf lay down again in Mrs. Meyer's soft bed. He gazed around at his new possessions, but he somehow felt concerned as he bethought himself of those neighbors who hadn't said "Oh." Even with his bat and his monkey-wrench, they would be too much for him—by the sheer weight of their number . . . What ought he to do? Alf was puzzled.

"Hey!" he yelled downstairs. "Bring me my paper!" And soon his wife came running with it. "The kids," she said, "are on watch."

Alf lit his pipe and arranged the pillows behind him more comfortably. Then he opened his paper and he looked through it with the eye of an expert. "Now where was I when I started this lovely business? . . . Ah," he said, and he began to read avidly. After a few minutes Alf said **"Aha!,"** and he affectionately slapped the paper down. Now he knew everything—from beginning to end. "Gotta get more!" he said, and he visualized the glorious picture of a regiment of his kids, all armed with bats and monkey-wrenches, fighting for their own their very own, father. "Man-power is what's needed!" Alf said; and he spat at the wall and watched his brown-stained saliva slowly trickle down. When it reached the floor, Alf jumped into action.

Heart Break

And of course I fell in love with her. It was inevitable. Like the bright moonlight, the sun reflected in a stream, the fresh sharp air that is like water to dusty lungs, I was beginning to understand what people meant when they said that, "love is not eternal happiness but a hint as to what eternal happiness might be."

Born and bred in the American land and way—it was natural that we should love. I first saw the light of day on the outskirts of a city where a group of men once marched to join Washington at Valley Forge. My early youth was spent in a village where British and American troops circled about each other. My memories of school days are crowded with the books I read and stories I heard about Nathan Hale, Kosciusko and Lafayette.

I also learned what it meant to be alive. My father was a union organizer among the coal miners in the anthracite. My mother's fingers were often swollen and pockmarked with needle wounds from working in sweat shops. The principal of a public school saw me as a frequent visitor when I was brought up by the teacher because I asked questions that a young schoolboy doesn't usually ask.

You see—my background, historical and environmental, had made me something like a revolutionist. I believed in justice and truth with all my heart. I could not harm a friend at any price and the sight of misery and pain would move me to tears.

I had a tender heart, easily moved and easily broken. And so it happened that this revolutionist with his heart in his open palm, fell in love with a member of the "Daughters of the American Revolution."

Yes, love is a funny thing. I think I was thirteen years old then and she was a picture on the second page of a newspaper's society section.

Of course I never met her. I could not sigh with her as I did with the twelve year old blonde Lithuanian girl. But my love was true and deep, real and sharp as any—and the words "Daughter of the American Revolution" made me believe that this was the girl for me.

And so the years passed and the memory faded.

I don't even know what she looks like—it seems such a long time ago. Perhaps she is still beautiful—still with the imperious mien and lovely hair that swirled about her ears. Perhaps she is lovely—in the sense of beautiful things that are never achievable.

But let me get back to my story.

The Daughters of the American Revolution are a queer bunch—and I intend no insult. America is a beautiful land—with its traditions of struggle and democracy and progress. Ostensibly the D. A. R. reflect these traditions — but alas, the hypocrite has no reflection. Last week the D. A. R. refused the use of Constitution Hall to Marion Anderson, one of the greatest Negro singers in America. This example of race prejudice is small you might say, unimportant. But it is the conclusive slap and proof that our pretenders to the tradition of Americanism, of tolerance, faith, justice, humanity—are false. True Americanism is tolerance, faith, justice, humanity — we know no other.

And so our love affair has ended.

I have never met her, never kissed her, never whispered her name tenderly but have loved her from afar as an idealist and American—this Daughter of the American Revolution, this D. A. R.

She tore my heart when she ripped the Constitution of the United States to shreds.

—Walter Kubilius.

TWICE A WEEK
SPORTS-HUMOR-NEWS OF CLUB ACTIVITIES EDUCATION-STORIES

LAISVĖ YOUTH SECTION

ENGLISH PART
PUBLISHED EVERY TUESDAY AND FRIDAY

Franco Demands 70,000 Spanish Child Refugees as Hostages

PARIS.—Two grim consequences of Anglo-French recognition of Franco became known and are already arousing strong protest in French democratic circles.

The first is that—as a result of an unofficial agreement—70,000 Spanish children, who were received in France during the Catalonia evacuation, face the threat of being sent to Franco shortly.

Franco is insisting on this because the children are arousing sympathy with the Spanish Republicans and hatred for the fascists, and also because he wants to use them as hostages, just as he used the children who fell into his hands during the occupation of the Basque country.

It is believed here that the Swiss government, which has agreed to send 2,000 to Franco, did so under pressure, and that this action will be used as a precedent.

The second consequence of recognition was the seizure by the Marseilles police of 30,000 sacks of potatoes, destined for Republican Spain. This action, apparently, was the result of representations by Franco agents who want to achieve the starvation of the Spanish Republic.

The International Spanish Aid Committee, whose property the food is, has sent a delegation to protest to the French-Spanish Parliamentary group.

MOVIES

J. Carrol Naish, filmdom's man of many faces, revealed to Anna May Wong while working with her in "King of Chinatown," that occasionally his makeup is good enough to deceive veteran employees in the Paramount studio.

"In my last picture," Naish reported, "I am shown boarding a ship disguised as an old woman. I certainly must have been convincing. While wearing the disguise I had occasion to go to the wardrobe department. Naturally I went to the men's section. Just as I was about to enter a studio policeman, who has been on the payroll for a long time, stopped me and said:

"'Pardon me, madame, you must be confused. The women's department is upstairs'."

Early to bed and early to rise and you'll never be one of the regular guys.

Million Kids Get Free Lunches from WPA

WASHINGTON.—If you were a hungry kid back in your school days you will read between these lines with an understanding heart.

When you read that more than 1,000,000 children have been fed by the WPA school lunch project, you will see, not statistics, but a million pale little faces brightening at the sight of bowls of steaming soup or dishes of meat and vegetable stew.

When you read that on every school day since 1935 an average of 700,000 meals have been served to some 10,000 public and parochial schools of the country by men and women who are themselves in need, you will know the full import of that statement.

130,000,000 Meals

Over 130,000,000 meals have been served to date to school children by the WPA. They have added strength-giving weight and vitality to undernourished bodies. They have sharpened wits grown dull from hunger.

They have increased class attendance as well as the general scholastic standing of the recipients. They have assisted in the development of good food habits which will last a lifetime.

"Seconds" are always forthcoming, for the children served are badly in need of nourishment. For many of them, the school lunch is the only hot meal they get. For some, it is the only thing in their day that can properly be called a "meal" at all.

For Neediest

Since it is impossible to serve all the children in school with free lunches under this program, the neediest ones are selected — those whose weight is below par, who live in remote rural homes, or whose parents are known to be jobless or destitute.

The urgent need for school lunches was first made known by teachers who found in malnutrition an explanation of classroom failure—teachers who understood that a child's mind cannot absorb facts when his body is crying out for nourishment.

Builders Roller Skate Wednesday Eve

BROOKLYN, N. Y. — From ice skates to roller skates in one month is the Builders' record as the branch gets ready to put on the rollers tomorrow evening (Wednesday) at the Hillside Rollerdrome in Richmond Hill. All branch members and friends are to meet in front of Laisve Hall at 7 p. m. Wednesday evening and thence to the Rollerdrome.

At the monthly meeting last week Felix Janulevičius was accepted as a new member. A Grand Party is being planned for this month at which all the new members who have joined since the New Year will be initiated with the proper ceremonious paddling. Pete Chepis, Walt Kubilius and Alda Orman form the committee. The "Grand Party" will be the prelude to a big dance which will be held in May.

—V. P.

Baltimore Chorus Members Review Activity And Make Plans for Better Work

BALTIMORE, Md. — Our last meeting on Feb. 26 was opened by Mrs. Stankevičius, the presiding chairman of the evening. Assistant secretary, Al Pyvarun, read the minutes in English, with additions by secretary Anne Kuchiauskas. Reports were given and accepted. The treasurer's report stated that the balance for this year was $41.02.

The Package Party made a total profit of $24.79 with over nine dollars brought in by the packages alone. The Lithuanian Garden which was raffled off brought in $15.40.

The report of the concert committee will be given in full at the next meeting. A committee of Alfred Ekewise, J. Jasaitis and J. Deltuva was picked for the International Concert which is to be held soon.

—Charlie Juškauskas.

—o—

At the meeting we also decided to have a special costume to sing in. Various committees gave reports and we voted to sing the two new songs, "A Love Sick Girl" and "The International." We have a new member, Mrs. Mitchell, and we expect to see her son and husband soon.

Just to take up a little more space I would like to ask three simple questions:

What happened to the theatre party Sunday afternoon? Why are Virginia and Ruth always coming in late? Why doesn't Violet come regularly to rehearsals?

—Jeepers Creepers.

—o—

I have been reading many an article concerning everybody (not everybody, but most everybody) in the Laisve Youth Section about different members in different choruses and here's where I put my two cents in.

The B'more Lyros Chorus began singing the "International" but was delayed a bit. We are going to sing it in unison rather than in parts. Everybody knowing the tune got mixed up on the poor printing of the words. I overheard A. J. say to V. E. that the tune is nice. She replied with "so are the words!"

The other song we started to sing was very snappy. We are singing it in English. The song, "A Love Sick Girl," is about two love birds, a boy and girl. It explains their deep love toward each other. The older members got a great kick out of singing it even though they are married. The maestro enjoys teaching it also (could he be especially teaching it to any of the girl members?).

At the Polish Centre dance on Feb. 18, A. E. gave A. J. a break and let him keep his dancing partners (you nasty man!). The girls are not giving the chorus boys a break. Disgruntled as ever they said, "Every man for himself!" V. E. swaying to the melodious music with the maestro. Three dances in a row—and A. K. might get jealous.

Here's a tip, boys! The girls are cooking up something and I do mean something and don't fool yourselves about having a good time at Annapolis. When it comes to real honest to goodness rug cutting the two V's are at it all the time.

P. S. (to Trebla). The girls were singing "Hold Tight."

—The Shadow.

A device has been invented that automatically taps the soles of an aviator's feet as a warning if he tries to land an airplane without the wheels in position.

NY-NJ LDS COUNCIL DRIVE TO FORM NEW YOUTH BRANCHES, SOFTBALL TOURNEY FOR THE COMING SEASON

BROOKLYN, N. Y. — In a three hour session last Friday the NY-NJ LDS Council, composed of representatives from branches in the district, laid plans for the formation of several new LDS youth branches in the Metropolitan area.

Richmond Hill, Brooklyn and Elizabeth delegates were present at the meeting as well as visitors from Great Neck and the Adult District. After discussing the problems in forming new branches the Council selected the following to work in the formation of new youth branches:

Bayonne, N. J., Stanley Rengle, John Orman; **Great Neck, L. I.** Zeno Bechis and Walter Kubilius; Maspeth, L. I., Adolph Nedvara and Mary Brown; Jersey City, N. J., John Orman and Walter Kubilius.

With spring in the air the NY-NJ Council is turning to the preparation of a Softball Tourney in which the branches will participate. Each branch is urged to have its softball team in condition by May 30. In the meanwhile the Athletic Board (A. Nedvara, A. Paciunas) will work on the possibility of holding a ping-pong tourney late in April.

While sports work was thoroughly discussed the need for organizational training was not overlooked. The suggestion brought up at the last Council meeting of holding monthly seminars to discuss and study organizational problems was worked up and a group was elected to arrange these seminars. Bertha Fulton and A. Nedvara of New York and A. Paciunas, S. Rengle and Violet Tolun of New Jersey will form the Arrangements Committee.

YCL Condoles with Catholics on Death of Pope Pius

NEW YORK.—Condolences on the death of the Pope were sent from the New York State convention of the Young Communist League to the representatives of the Young Catholics following receipt of the news of the death of the late Pope Pius XI.

The Convention, which was attended by 500 delegates representing 10,000 members, finished its sessions after adopting a resolution which declared that "in these grave times in face of the terrible threats of war and fascism from the camp of our common enemy the fascist dictators we extend our hand for brotherly cooperation to the Catholic youth for the attainment of the common goal of peace, religious liberty, human freedom and the brotherhood of man."

The Convention pledged itself to recruit 4,000 new members by May 30, increased work for attainment of trade union unity and redouble its efforts for the lifting of the embargo on arms for Spain.

School Sets up a School—For Scabs

NEVADA CITY, Cal.—Here, in the sunshine state, they have a new gag. The school authorities have inaugurated a system under which high school seniors get credits by working for local concerns three hours a day, five days a week—for no pay.

This has two dandy results: It undercuts wages in these businesses; and it presents the chance for teaching the young how to scab—a lesson which the bosses in Nevada City, notorious center of vigilantism, can teach like experts.

This is a job for the Wages and Hours Administrator Andrews.

The course of an airplane approaching an airport is shown as a light moving on a frosted glass screen by a recently invented radio operated device.

Japs Lose 56 Planes A Month in China

CHUNGKING.—The Japanese air forces in China lost 1010 planes by January 1st of this year. Of this number, 248 planes were brought down by Chinese air battles, and the remaining losses were suffered during the attacks of the Chinese regular and guerilla troops on the Japanese aerodromes and as a result of forced landings in Chinese territory.

The Japanese air forces also lost 363 planes as a result of accidents. Thus the average losses of Japanese aviation amounted to 56 planes a month.

Sardines tagged by California state scientists have been found more than 1000 miles away.

Dollars and Sense

Facts About Fabrics:

Taking spots out of clothing and linens will prove a boomerang unless you have a good idea of how certain fabrics respond to cleaning treatments.

First thing to do is to make sure of the kind of fabric you are cleaning and what caused the stain. Then follow these rules suggested by the Consumers Counsel Division, AAA.

Cotton and Linen:

1) Strong acids dissolve cotton and linen fabrics. Use only diluted acid solution, followed by weak alkalis and always rinse thoroughly.

2) Alkalis and hot water may be used, but materials should not be exposed to them too long at a time.

3) Bleaching agents should be sparingly used, never in concentrated form or for long periods at a time.

Rouge:

Ten cents or $1.25 will purchase the same amount of cheek allure, reports Consumers Union after tests of 30 rouge compacts. Composition of the rouge is practically identical, color range about the same, at either price. Convenient good-looking compacts can be bought at 10 cents, while even the most glamorous compact will hardly cost more than 5 cents to manufacture, rouge and all.

Best buy was Elizabeth Post (Kress, 10c). Cashmere Bouquet, Irresistible, Cheek-Lure, Lady Esther, Outdoor Girl, Princess Pat Duo-Tone, Tattoo, Varady of Vienna are other satisfactory 10c brands.

(From Consumers Union, "Your Dollar.")

Importation into Tunisa of apparatus for wireless telegraphy and telephony has been made subject to authorization from the head of the postal service.

CLEAR AWAY THE DISEASE NESTS ..... by Gropper

Atsiminimai iš Veikimo Lietuvoj, Argentinoj ir Amerikoj

Ant. Šmulkštys (A. J. Smitas)

(Tąsa)

Nuo šių suminėtų parengimų pelnas buvo teikiamas politiniams kaliniams. Pas Žmuidinus buvęs mokytojas buvo kasierius ir jis turėjo pelną pristatyt pas Dr. Grinių, bet vėliau Bielskus sužinojo, kad jis pinigų nepristatė ir dingo iš Žmuidinų su pinigais. Jo pavardės jau neatsimenu. Tais laikais toks darbas buvo labai sunku dirbt, kuomet jokios pastovios organizacijos nebuvo.

Pilviškių Miestas

Po Gižų parengimo sugrįžau į tėviškę ir už keletos dienų atvažiuoja Juozas Rimša nuo Pilviškių, su kuriuom sėdėjau kalėjime. Mat, jis sužinojo, kad aš darbuojuos vietos apylinkėje ir turiu dekoracijas pasigaminęs. Jis netik išsivežė mano dekoracijas, bet nepaliko ir manęs. Parsivežė jis pas save, o ant rytojaus jis nugabeno mane į Pilviškius pas Dr. Bliudžių ir paliko. Jie visi nusivežė mane į didelį namą, kuriame turėjome padaryti svetainę ir sceneriją sujungti. Davė jie keletą man darbininkų, su kuriais sutaisiau viską tvarkoj.

Atsimenu, kaip Dr. Bliudžiaus žmona baisiai rūkė papirosus, o aš dar moterį nebuvau matęs rūkant, tai buvo nejauku. Vienok ji buvo inteligentė moteris. Pilviškiuos svetainė jau nebuvo gamtiškai išpuošta, nes nebuvo kam rūpintis. Pagarsėjęs Pilviškių revoliucionierius J. Kačergius tuo syk ir mažai išeidavo iš kalėjimo. Abudu Rimšai — Juozas ir Petras, dailininkas-skulptorius — kooperavo su manim. Mudu su Petru Rimša tą sekmadienį, kada buvo perstatyta "Amerika Pirtyje," padarėm ant didelės storos popieros garsinimą ir du vyrai aukštai iškėlę nešiojo Pilviškių miestelyj ir išgarsino spektaklį. (Kada dailininkas P. Rimša buvo New Yorke ir buvo apsistojęs pas Dr. Petriką, aš jam buvau parašęs laišką. Jis labai nustebo. Jis priminė, kad jo brolis Juozas rašąs knygą, ir kad esąs raudonas, bet ne bolševikas. —A. J .S.) Į svetainę prisirinko daug žmonių. Veikalo perstatymą vaidino Pilviškių menininkai, bet vieno mėgėjo, žydo rolėj, moteris mirtinai buvo susirgus, tai aš jį turėjau pavaduoti, o kitaip veikalas būtų neperstatytas. Mūsų lošimas gerai pavyko ir žmonės skaniai prisijuokė.

Po perstatymo, vienas iš Amerikos lietuvis rodė krutamus paveikslus. Šiame parengime labai daug matėsi savotiškos "šlėktiškos" ponijos, kurie kišosi į rengėjų tvarką, mažai nuovokos turėdami.

Pirm 1905 m. prieš karą su Japonija, Lietuvos žmonės visai nežinojo, kad yra lietuviškų scenos veikalų. Spektakliai užsibaigė.

Marijampolėje.

Grįžau tėviškėn ir laikinai apsigyvenau pas savo brolį Pijušą, kuris tuo laiku buvo "Žagrės" bendrovės atsakomuoju vedėju Marijampolėj.

Tuo laiku Marijampolės gimnazistai ir gimnazistės perstatydavo daug lietuviškų scenos veikalų; turėjo puikų suorganizuotą chorą iš geriausių balsų. Dar ir po šiai dienai tokio lietuviško harmonizavimo balsų niekur choro nėsu girdėjęs. Jį išmokino vyrų gimnazijos rusas mokytojas. Kadangi Marijampolėj būdavo du kariuomenės pulkai, tai jie gaudavo kariškos orkestros dalį, kuri grodavo prieš veikalų perstatymą, tarpakčiuose ir šokiams.

Begyvendamas Marijampolėj mokinausi tarp gimnazistų ir turėdavau ryšius su žydų Bundu, Virbyla ir kitais. Dr. K. Grinius tada gydė mano nervus ir širdies per didelį mušimą, bet jis neišgydė; išgydė pagarsėjęs Virbalio Dr. Janavičius. Dr. Janavičius buvo vedęs su milionieriaus dvarponio Gauronskio dukterim, ir labai užjautė politinius kalinius.

Dr. Grinius prašydavo manęs, kad aš išplatinčiau "Lietuvos Ūkininką." Atsimenu, pasiimdavau apie 65 ekzempliorius ir pereidavau per aludes ir sekmingai išplatindavau. Dr. Grinius buvo labai pasitenkinęs mano darbu. Man tas darbas patikdavo, nes gaudavau su valstiečiais pasidiskusuoti, pasiginčyti ir su tuomi greit parduoti "L. Ū."

Sykį man buvo įsakyta išnešt keletą brauningų iš kurpiaus Mayo, vokiečių tautos, kuris gyveno policijos kieme. Žiemos laike prisikišau po paltu ir nesmagiai ėjau pro būrį miestsargių. Praėjau laimingai ir per miesto sodą atnešiau pas Virbylą, pas kurį tuo laiku buvo socialdemokratų susirinkimai ir pasitarimai.

Kurpius Mayo buvo žymiausias batsiuvys Mariampolėj ir nemažiau buvo klasiniai susipratęs kovotojas prieš caro valdžią. Vėliaus jis irgi buvo areštuotas.

Tuo laiku atvyko trys žymūs politiniai rusai pabėgėliai iš Kauno kalėjimo. Mes visi rūpinomės jų padėčia. Du iš jų turėjo ant rankų išbadytus jurų laivyno tarnybos ženklus, tai buvo peraiškios žymės, dėlei kurių gręsė jiems pavojus. Mes juos išgabenom į mano tėviškę iki buvo sudaryta pagelba juos išvežt į užsienį. Buvau nuvykęs pas Dr. Grinių pasitarti, ar nebūt galima kaip nors chemiškai prašalint tuos jų rankų ženklus, bet Grinius paaiškino, kad nelabai lengva torius ženklus prašalint. Virbyla juos pervedė į Vokietiją ir jie išvyko į Ameriką, ar Angliją.

Turėjom ir daugiau politinių veikėjų, keliauninkų, kuriems reikėjo pasportų blankų gauti. Mudu su Virbyla suorganizavom apie 12 draugų ir ėjom netoli Liudvinavo į vieną raštinę išgauti pasportų blankų. Raštinė radosi prie mažo kalnelio vieškelio. Susitarėm ir pastatėm sargybą aplink raštinę. Trys draugai įėjo per užpakalines duris, o mums trims buvo įsakyta įeit vėliau ir pareikalaut blankų su ginklais. Sekretoriaus moteris, tarnaitė ir sekretoriaus pagelbininkas, aiškinosi, kad sekretorius išvykęs į Kalvariją ir išsivežęs metalinės šėpos raktus. Bandėm šėpą atidaryt, bet be įrankių buvo negalima. Greit apleidom vietą. Tik išėję iš raštinės lauk ir pasitraukę iš kelio į laukus, lipdami vieną kalnelį, išgirdom jojančių dragūnų arklių patkavų ritmą, prajojant raštinę. Pasiskirstėm tamsioj nakty ir sugulėm. Jie prajojo. Jie jojo namo į Marijampolę, jieškoję areštų. Mes pavieniai susirinkom aušant ryte į namus.

Susitikau pas Dr. Grinių studentą Garmų, drg. V. Kapsuko bendradarbį. Jis labai buvo nusiminęs, persikeitęs; visas jo revoliucioniškumas išgaravęs. O jis tik administratyvę pabaudą buvo atsėdėjęs ir trumpam laikui buvo paleistas iš Kalvarijos kalėjimo.

Sutikau taipgi Marijampolėj Pijušą Paršaitį (Siulelį), Gabrio brolį, su kuriuo sėdėjau Suvalkų kalėjime. Jis buvo giltiniečių vadas. Vėliau patyriau, kad jis labai didelis mergininkas buvo ir nuo viso svieto įsiskolinęs pinigų; nuskriaudė jis ir mane.

Aš pažymėjau šiuos vyrus vień dėlto, kaip jie visi skyrėsi nuo drg. V. Kapsuko.

Marijampolės miestsargiai sekiojo mane ir rengėsi areštuot. Aš nujaučiau. Sudariau planus vykimui į užsienį ir prašiau saviškių finansinės paramos. Viskas buvo sutvarkyta. Virbylas, nuolatinis tų laikų slaptos literatūros gabentojas per rusų-vokiečių sieną, pergabeno mane ir atvykom į Tilžę pas Vanagaitį. Per sieną buvo vargingas perėjimas. Pasivėlinom žinomą sargybą. Ėjom link sienos keletą verstų per didžiausį lietų ir purvyną; o prie sienos šliaužėm arimu tarplysiais, ir sykiu pakilę nubėgom į upelio pakrantę ir peršokom upelį.

Atvykęs pas Vanagaitį į Tilžę, čia radau d. Kishoną (Žagarą); dabartinį vaistininką Detroite, Mich.

(Bus daugiau)

Minersville, Pa.

Vasario 19 d. įvyko susirinkimas L. Komunistų kuopos. Nebuvo perdaug skaitlingas, bet visgi galima pavadinti vykusiu, nes susitvarkė šiek-tiek visi reikalai; pasireiškė nariuos daugiau gyvumo ir visi pasisakė daugiau kreipti domės dienos klausimais į darbininkų šiandieninę padėtį. Taip pat visi draugai nusistatę pakelti didesnį ūpą partiječiuos ir stengtis daugiau įtraukti jaunuolių į eiles progresuojančių darbininkų.

Tą pačią dieną vakare įvyko L.L.D. kuopos susirinkimas, kurį taip pat galima pavadinti vykusiu, nes buvo daug kas aptarta svarbiausiais klausimais moterų judėjime; ir ateinančios vasaros sezono parengimuose, kaip pasekmingiausia prisirengti, atlikti tą užduotį.

Abudu susirinkimu galima pavadinti vidutiniai gerais. Bet kad draugai pilnai įvertintų savo organizacijų svarbą, tai galėtų padvigubint tą gerumą. O tas reikalauja tik skaitlingiau dalyvaut susirinkimuose.

Žymesnius visuomeniškus parengimus su pasilinksminimais rengė L.D.S. kuopa, net du—vieną pasitinkant naujus metus, antrą vasario 18 d. Iš bizniškos pusės, pirmutinis labai gerai pavyko. Publiką sudarė skirtingų pažvalgų žmonės. Visi linksminosi draugiškai. Taip pat ir pelno kuopai liko neblogai.

Antrojo parengimo pasekmės buvo vidutinės; bet silpnesnės už pirmutinio parengimo.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo kuopa nusistačius masiniai traukti jaunuolius į savo organizaciją. Toks pasibriežimas labai džiuginantis, jeigu išsipildytų! Bet, kol kas, da žymios reikšmės nesimato.

J. Ramanauskas.

Rochester, N. Y.

D. L. K. Gedemino Draugystės 35 Metų Jubiliejus

Tam viskam paminėti Draugystė 19-tą dieną kovo (March), 1939, rengia didelį susirinkimą su programa savo locnam name, 575 Joseph Ave. Pradžia 2 val. po pietų. Programa susidės iš dainų ir muzikos. Prakalbas pasakys vietiniai draugai. Kviečiami ir visi tos draugystės tvėrėjai dalyvauti. Pasibaigus programai, 6 val. prasidės šokiai ir tęsis iki vėlai nakties. Bus gera muzika.

Pasarga:

Draugystės nariai gaus čipsų veltui ir bus priimami nauji nariai, amžiaus nuo 16 iki 25 metų, visai dykai. O į kitus skyrius bus numažinta įstojimas po vieną dolerį nuo kiekvieno skyriaus. Meldžiami visi tos draugystės įkūrėjai, kad ir nenariai taipgi dalyvauti.

Kviečia Komitetas.

USA Šaukia Namo Savo Atstovą Ispanijai, Pasitart

Washington. — Amerikos vyriausybė paršaukia savo ambasadorių Ispanijos respublikai, Cl. G. Bowersą. Tarsis su juom apie Ispanijos įvykius, bet Amerika nesiskubins pripažint generolo Franco "valdžią," kaip patyrė New Yorko Times korespondentas.

Beveik nuo karo pradžios Bower gyveno Francijos pusėje, St. Jean de Luz'e, prie Ispanijos rubežiaus.

WORCESTER, MASS.

Iš 26 d. Vasario LLD 11-tos Kuopos Susirinkimo

Šiame susirinkime draugas sekretorius J. Norvaiša jau užsibriežė plačiam darbui iškolektuot duokles iš narių. Šis darbas didelis ir svarbus.

Draugas D. Žemeikis išdavė puikų raportą iš savo darbo, Kom. Partijos bazarui jis yra prie surengimo lietuvių stalo—bendrai su moterų 155 kuopa ir 11 kuopa L.L.D. Jei moterų kuopa taip ruošiasi, kaip d. Žemeikis nuo vyrų LLD kuopos, tai lietuvių stalas bus puikiausias. Prie šio bazaro Kom. Partija gerai ruošiasi. Įvyks 17-18 dd. kovo (March), Herdsleigh St., vakarais. Nepamirškit.

O 19 d. kovo, tai yra, sekmadienį, Lietuvių Komunistų Kuopa ruošiasi prie puikaus bankieto, Olympia Parke. Programa prasidės 3-čią val. po pietų. Čia kviečiam ne tik worrcesteriečius, bet ir visą apielinkę.

Draugas J. J. Bakšys davė puikų raportą, kad jau ruošiasi prie vakarienės, kuri įvyks 16 d. balandžio, Olympia Parke, spaudos naudai, t. y., dienraščiui "Laisvei."

Šis parengimas įvyksta Worcestery, bet drg. Bakšys pasiuntė tikietus ir šiom kolonijom: So. Barre, Athol, Fitchburg, Gardner ir Hudson. Šių kolonijų draugės ir draugai yra prašomi pasidarbuoti ir dalyvauti šiame pokilyje. Nes tai bus mūsų visų bendras darbas paramai mūsų dienraščio "Laisvės."

Aš manau, kad su šiuo parengimu turėtume sudaryti draugiškus ryšius visų minėtų kolonijų bendrai dirbti ateityje visais darbininkų judėjimo klausimais. Ką sakot, draugės ir draugai?

Iki pasimatymo bankiete.

J. M. L.

Federacijos Vadai prieš Darbo Santikių Komisiją

Washington. — Amerikos Darbo Federacijos dešinieji vadai per tūlus kongresmanus reikalauja panaikint dabartinę Darbo Santikių Komisiją, o jos vieton sudaryt kitą, neva "pataisytą."

Jie širsta, kad dabartinė Darbo Santikių Komisija pripažįsta atstovybės teisę CIO unijoms, kur pramonėse ir dirbyklose pasirodo dauguma CIO šalininkų.

Federacijos vadai stengiasi išgaut pripažinimą savo unijėlėms tose dirbyklose, nors jų amatinės unijėlės teturėtų tiktai po keletą narių.

Fašistai Kalba apie "Sukilimą Madride"

Avila, Ispanija. — Iš fašistinių šaltinių pranešama, kad respublikiečių partijos vadai Madride, senojoj Ispanijos sostinėj, yra pasimoję nuverst dabartinę liaudies fronto valdžią, vadovaujamą socialisto premjero Negrino. Tie dešinieji respublikiečių lyderiai reikalaują iššluot komunistus iš valdžios. Sakoma, kad jie mėginsią sudaryt naują savo valdžią prieš Negrino vyriausybę. Iš antros pusės, jie skleidžią obalsį "Duona ar Pasidavimas!"

(Tai gal tik fašistų agentai pasivadinę respublikiečiais.)

Garsinkite savo biznį dienraštyje "Laisvėje".

Šaukia Numušt Taksus Įvairiem Bizniam

Washington.— Pirmininkas kongresinės lėšų komisijos Doughton ir galva senatinės finansų komisijos Harrison reikalauja, kad būtų numušti taksai nuo įvairių biznių. — Jie atstovauja tuos elementus, kurie šaukia "taupyt šalies iždą," apleidžiant bedarbius ir šalies apsigynimo reikalus.

London. — Jau 1,100,000 gyventojų kaimų srityse Anglijoj žadėjo prieglaudą miestų moterims ir vaikams atsitikime karo.

Berlin. — Nazių valdžia varo propagandą, kad ypač jaunuoliai ir moterys susilaikytų nuo alkoholinių gėrimų ir tabako; nurodo į Hitlerį, kuris "nerūko ir negeria." (Bet, pagal tūlus pranešimus, Hitleris turi "slaptų" ligų, kad alkoholio gėrimas ar tabako rūkymas reikštų jam savižudystę.)

"RAISTAS"

Nepaprastai Įdomi Apysaka

Parašyta Upton Sinclair'io

Tai apysaka, kur kalbama apie Chicagos lietuvius. Ji kaip žaibas nublizgėjo per visą civilizuotą pasaulį ir iš karto padarė Upton Sinclair pasauliniai garsiu rašytoju.

●"RAISTAS" yra išverstas į 28 kalbas ir platinasi dideliu pasisekimu. Jis senai buvo išleistas ir lietuvių kalboje, bet tai buvo netobulas ir nepilnas vertimas. Dabar "Raistą" išleis dienraštis "Laisvė." Tai bus sutobulintas ir papildytas vertimas.

●"RAISTAS" bus išleistas šį (kovo) mėnesį. Bus didelė knyga, **kaina $1.00.** Kas užsisakys "Raistą" išanksto, **gaus už 75c.** Tai didelė nuolaida. Užsisakykite tuojaus ir kartu su užsakymu prisiųskite ir mokestį 75c. Persiuntimo kaštus apmokės "Laisvė."

Nupiginta kaina už 75c "Raistą" galite gauti tik iki 15 d. kovo. Vėliau jo kaina bus $1.00.

Užsakymus prašome siųsti antrašuojant:

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA

427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija

ĮDEDAME

MASTER-KRAFT OIL BURNERS

Į JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ

(Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

Office Phone EVergreen 8-1090 Inside Phone EVergreen 4-6485

FLUSHING

Russian & Turkish Baths, Inc.

29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.

Open Day and Night

Managed by

RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.

Admission 50c, day & night, Saturday night 75c

Special Rates per Week

LADIES' DAYS — Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents

GENTS' DAYS — Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

DAUNORO Cold & Grippe Powders nuramina karštligę ir galvos skaudėjimą iš priežasties slogos—šalčio

Gaukite šiandien, tiktai 75 centai.

229 BEDFORD AVE.

KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS

BROOKLYN, NEW YORK

Newyorkiečiai automobiliais paraduo ja, reikalaudami nuimti embargo nuo Ispanijos.

Paterson, N. J.

"Naujo Socialisto" Atbula Istorija

Vasario 26 d., 1939 m., pas mus kalbėjo "naujas socialistas" J. Buivydas iš Brooklyn, N. Y.

Kalbėjo, tai kalbėjo, nieko ypatingo, kad kalbėjo. Bet ką kalbėjo, tai kitas klausimas.

Kada buvo garsinta, kad kalbės "komunistas" J. Buivydas, tai aš padariau steitmentą, kad kalbės J. B. ne kaipo komunistas, bet kaipo *renegatas*, nes J. B. yra išmestas iš K. P. už kenkimą K. P. Kaip kurie mūsų žmonės manė, kad tokis mano pareiškimas perdaug abstraktis. Girdi, J. B. dabar socialistas, tai ir kalbės kaip socialistui pritinka kalbėt. Na, J. B. ir kalbėjo, bet kalbėjo ne kaipo socialistas, bet kaipo renegatas. Jo kalba nuo socialisto "Keleivio" redaktoriaus Michelsono skyrėsi, kaip ugnis nuo vandens.

Michelsonas kalbėjo Patersone 1938 m. apie darbininkų kovas, pasmerkė ne tik Lietuvos fašizmą, bet ir pasmerkė viso pasaulio fašizmą ir sykiu Amerikos reakcionierius ir gražiai atsiliepė apie Sovietų Sąjungą. Nors, tiesa, pareiškė, kad ne visais klausimais sutinkąs su S. S. vedama politika, bet pateisino sušaudymą S. S. šnipų ir šalies žalotojų.

Su J. B. išėjo kaip tik priešingai. Jis visą istorijos lapą apvertė augštyn kojomis. Jam "Sovietų Sąjungoj sušaudymai įvyksta todėl, kad nėra demokratijos," o ne todėl, kad ten yra šnipai ir šalies žalotojai bei teroristai, kurie dirba svetimų fašistinių šalių naudai, ir Sovietų Sąjunga turi gintis kaipo nuo piktadarių, kad išlaikyt revoliucijos laimėjimus. J. Buivydas sako, kad "S. S. pirmą seimą bolševikai išvaikė todėl, kad bolševikai buvo mažumoj." Bet faktas yra, kad minimas seimas buvo išvaikytas ne todėl, kad bolševikai buvo mažumoj, bet todėl, kad tas seimas nieko gero darbininkams bei ūkininkams nedavė, bet leido buržuazijai atsigriebti ir tas vedė prie revoliucijos pralaimėjimo.

J. Buivydas sako, kad "S. S. visi valdininkai yra K. P. žmonės." Tai netiesa. Visi žino, kad paskutiniai rinkimai buvo slapti, ir į valdžią buvo išrinkta, rodosi, 263 bepartyviai.

J. Buivydas sako, kad "Vokietijoje bolševikai kalti dėlei įsigalėjimo nacizmo."

Bet jis nieko nesako apie tai, kad Vokietijoje bolševikai net du sykiu siūlė Vokietijos socialdemokratams pamest tarpsavinę kovą su bolševikais ir sudaryt bendrą apsigynimą nuo reakcijos, kuomet jau buvo matoma, kad socialdemokratų vedama politika leidžia reakcijai atsigriebti ir Vokietijoje revoliucijos laimėjimai bus sukriušinti.

Ant galo J. B. užakcentuoja, kad "K. Marksas buvęs priešingas visokiem karam" ir, girdi, "Karolis Marksas tikėjo, kad socializmas galima įvykdyt be revoliucijos, tai yra, balsavimo būdu." Girdi, K. Marksas aštriausia kovojo prieš Bakūniną todėl, kad Bakūninas skelbė revoliucijos reikalingumą."

Bet gudriai J. B. prašliaužė, kur K. M. sako, kad proletariatas negali paimti senos valstybės jos nesudaužęs. K. M. sakė, kad senos valstybės vieton turi būt pastatyta nauja valstybė.

Tai kaipgi kitaip sena valstybė bus pakeista nauja valstybe, kad ne per revoliuciją?

Žodžiu, šis balamūtas aiškino viską atbulai ir už viską kaltino ir smerkė bolševikus, o pateisino socialistus.

Bet nei vienu žodžiu neprisiminė apie darbininkų išnaudojimą. Taipgi nesurado nei vieno žodžio pasmerkimui fašistų. J. B. nei vienu žodžiu nepasmerkė fašistų už liejimą kraujo Ispanijoje...

Tad, mano supratimu, J. B. pavadinimas renegatu nėra perdėtas. Juk bolševikus išdergti ir istoriją abelnai aiškint, nereikia būt socialistu. Tą darbą gali atlikti bile davatka.

Todėl aš manau, kad naujas "socialistas" J. B. socialistam nepasitarnaus, bet pakenks.

J. Bimba.

Pittston, Pa.

Vasario 27 buvo surengtos prakalbos per 12 ALDLD kuopą. Kalbėjo V. Zablackas apie Ispaniją ir jos kovas už demokratiją. Žmonių buvo neperdaugiausia, nors buvo tikėtasi kur kas daugiau—net visų narių, kaip tai, L.D.S. bei ALDLD, nesimatė. Tai jau peiktina. Taip retai įvyksta prakalbos ir tie draugai neįvertina jų.

Pertraukoj kalbos ir užbaigus buvo keletas klausimų, į kuriuos kalbėtojas atsakė pagal jo geriausį supratimą.

Renkamos buvo aukos priežiūrai grįžusių sužeistų iš Ispanijos kovotojų. Surinkta viso—$12.95 ir perduota ant vietos kalbėtojui.

Pittstono L.D.S. 78-ta kuopa—$2.00; Šalčius $1, A. Valinčius $1, E. Zinkevičienė 80c., M. Pacenkienė 50c., S. Šlekaitis 50c., Rauduvė 50c., Bagužinskas 50c., Draugė 50 centų.

Po 25c.: Vaškunienė, Bagužinskienė, Remyza, Vilkas, Kizevičius, Morkevičius, Baltrušaitienė, Draugė, Rauduvienė, Talačkienė, Lileikienė, Kasparunas, Gataveckas, S. Valinčius, Kasiulis, Kačkus. Viso su smulkiais suaukavo $12.95. Tad reikia ištarti visiems aukavusiems ,širdingą ačiu varde Ispanijos kovotojų.

Buvęs to vakaro vedėjas,

A. Valinčius.

Pittsburgh, Pa.

Gerai Pavykus Vakarienė

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Kliubas, kuris randasi po num. 1320 Meddly St. N. S., turėjo pirmą atidarymo vakarienę. Man atrodė, kad buvo labai žingeidi vakarienė. Buvo daug jaunuolių ir taip jau suaugusių žmonių. Man atrodo, kad galėjo būti apie 150 ypatų.

Visi labai gražiai ir tinkamai užsiganėdino. Namas labai gražiai buvo papuoštas ir taip jau visur švaru.

O apie vakarienę, tai nėr ko nė kalbėti. Vakarienė buvo labai gardžiai sutaisyta, šviežių jaunų vištukų (spring chicken). Aš manau, kad vakarienė nebūtų geresnė nei Wm. Penn Hotelyj. Už tai galima duoti gaspadinėms didelį pagyrimą. Aš manau, Northsidėj dar nebuvo tokios gardžios vakarienės surengtos.

Po vakarienei buvo perstatyti keli kalbėtojai, kurie išsireiškė savo nuomones ir taip jau užgyrė 160-tos kuopos darbuotė.

Svečiai linksminosi lik vėlumai. Vėliau išsiskirstė linksmi ir užganėdinti.

Būtų ne pro šalį, kad ir kita tokia vakarienė būtų suruošta.

Vakarienės Dalyvis.

Reikalauja Kalt Aukso Pinigus, Leist Apyvarton

Washington. — Demokratas senatorius King įnešė sumanymą, kad Amerikos valdžia vėl kaltų auksinius pinigus, po $10 ir $20, ir leistų juos apyvarton. Įnešimas taipgi reikalauja panaikint dabartinį uždraudimą, kuris užgina "auksą krautis."

Wilkes-Barre, Pa.

Įspūdingos Geros Prakalbos

Vasario 28-tą dieną vietos L.L.D. 43-čia kuopa buvo surengusi prakalbas dėl draugo V. Zablacko, kuris yra nesenai sugrįžęs iš lojalistų Ispanijos.

Kaip dėl Wilkes Barre, tai žmonių buvo atsilankę vidutiniai ir prakalbos turiniu buvo labai pasitenkinę. Draugas Zablackas puikiausiai išdėstė, koks stovis toje šalyje ir kokį vargą vargsta tie žmonės, kovodami už demokratiją prieš įsiveržėlius fašistus.

Draugas Zablackas ne tik išdėstė tas karo baisenybes, apie kurias net baimė prisiminti, bet aiškiausiai išaiškino ir kitus dalykus, kaip tai, katalikų stovį, jųjų didelį prisirišimą prie demokratinės lojalistų valdžios, jųjų kovas prieš įsiveržėlius, ir daug kitų svarbių dalykų.

Taipgi aiškino unijinį klausimą ir kitas partijas, kokių ten tik randasi, kaip pirmiau tos partijos visos veikė atskirai, ir kaip dabar visos suėjo į bendrą frontą ir pasiryžę vest kovą prieš užpuolikus ligi galo.

Neužimant daug vietos dienraštyj apie prakalbą drg. Zablacko, pasakysiu, kad prakalba buvo puiki ir visiems patiko. Taipgi jis kvietė susirinkusius siųsti reikalavimus mūsų valdžiai, kad nuimtų embargo nuo lojalistų valdžios, kad jie galėtų pirktis šioje šalyje maisto ir ginklų ir kitokių reikmenų.

Kalbėtojas prisiminė ir apie sugrįžusius liuosnorius kovotojus iš Ispanijos, kurie yra sužeisti ir kuriems reikia visokios pagelbos.

Su didesnėmis aukomis prisidėjo šie draugai: A. Globičius $1, V. Globičius 50c., K. Ramanauskas 25c., K. Tanskis 25 c., F. Kuklis 25c., D. Darkintis 25c., B. Radzevičius 25c., J. Zamaras 25c., P. Bubnis 25c. Viso su smulkiais surinkta $6.06. Nors ir nedidelė auka dėl tų sužeistų draugų, bet visgi parama ir L.L.D. 43-čia kuopa taria visiems didelį ačiu.

Baigus kalbą, buvo keletas ir klausimų, į kuriuos kalbėtojas tinkamai atsakė.

Kuopos Korespondentas.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

PATERSON, N. J.

ALDLD 84 kp. susirinkimas įvyks kovo 12 d., 2 val. po pietų. Bakanausko Svet. Visi nariai dalyvaukite susirinkime. — Valdyba.

MAHANOY CITY, PA.

LDS 104 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 12 d., pas A. Aponiką, 2 val. po pietų. Visi nariai yra kviečiami lankyti susirinkimus ir atsiveskite naujų narių. — S. Kuržinskas.

CHESTER, PA.

Sekmadienį, kovo 17 d., 8:00 v. v. Liet. Kliubo Svet., įvyks prakalbos. Kalbės drg. Clarence Hathaway, iš New Yorko, Daily Workerio redaktorius. Taip pat rodys krutamus paveikslus, "Waiting for Lefty." Užkviečia visus Phila. Globe New Theatre League kaip vietinius taip ir iš apylinkės.

CAMBRIDGE, MASS.

LLD 8 kp., LDS 163 kp. ir naujai susitvėręs Liet. Moterų Kliubas ruošia prakalbas, kovo 13 d., pirmadienio vakare, 7 v. v. Stashu Svetainėj, 163 Harvard St. Bus dainų ir muzikos. Kalbėtoja — Alice Jonikienė, iš Chicagos. Kviečiame visus dalyvauti.

WORCESTER, MASS.

Moterų ALDLD 155 kp. susirinkimas įvyks pirmadienį, 13 d. kovo. Liet. Svet., 29 Endicott St. 8 v. v. Kviečiame visas nares dalyvauti, atsiveskite ir naujų narių. Bus svarbus susirinkimas.

PRAŠOME ĮSITĖMYTI!

Visų organizacijų, kurių susirinkimų paskelbimai žemiau paduoti, prašome nepamiršt pasveikint dienraščio "Laisvės" Bendrovės suvažiavimą, kuris įvyks 16 d. balandžio-April.

PITTSBURGH, PA.

Lietuvių Moterų Kliubas šaukia susirinkimą trečiadienį, 8 d. kovo, 1320 Medley St., 7 val. vak. Kviečiame visas lietuves moteris dalyvauti, nes mūsų tikslas yra, kad suvienyti lietuves moteris ir bendrai veikimą vesti Pittsburghe. — Org. (54-56)

ELIZABETH, N. J.

LDS 33 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 8 d., 8 v. v. LDP Kliube, 408 Court St. Draugai, malonėkite visi susirinkti laiku, nes bus daug svarbių dalykų apkalbėjimui.—V. K. Sheralis, Sekr. (54-56)

Mateušas Simonavičius

Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 South 5th Street Brooklyn, N. Y.

Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties Tel. Evergreen 4-9508

Telefonas: Humboldt 2-7964

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS

530 SUMMER AVE., ARTI CHESTER AVE.
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

Dr. Herman Mendlowitz

33 Metal Praktikos
522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312

OFISO VALANDOS
Nuo 1--3 dieną ir nuo 7--8 vak.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto

FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd Street

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Brooklyn, N. Y.

168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179
Tel. Triangle 5-3622

Telephone: EVergreen 8-9770

J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)

Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 BEDFORD AVENUE
Brooklyn, N. Y.

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Gerai Patyrę Barberiai
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Svarbi Knygutė Su Patarimais Kaip Patapti Piliečiu

Anglų kalboje yra išleista labai svarbi knygutė su nurodymais, kas reikalinga žinot, norint patapt Jungtinių Valstijų piliečiu.

Duodama paaiškinimai, kaip gali patapti piliečiais tie, kurie yra atvykę į šią šalį dar prieš 1922 metus ir neatsimina laivo vardo, atvykimo dienos ir kitų reikalingų informacijų.

Duodama paaiškinimai, kaip yra su pilietybe, kada apsiveda ne pilietis vyras su piliete moteriške arba pilietė moteriškė su nepiliečiu vyru.

Informacijos, ką reikia daryti, kada pameta ar kokiu nors būdu sunaikina pirmas ar antras popieras. Nurodoma, kur ir kaip kreiptis gavimui naujų pilietybės popierų bei liūdijimų.

Brošiura Yra Anglų Kalboje Užvardinta

HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES

Ją išleido Foreign Language Information Service, Inc.

JĄ GALITE GAUTI IŠ "LAISVĖS"

Knygutė 64 puslapių, kaina 25c.

Mokestį galite prisiųsti 3c arba 5c U. S. A. pašto ženkleliai-stamps.

"LAISVĖ", 427 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

VISIEM MŪSŲ RĖMĖJAM

Mes dabar esame prisirengę patarnauti jums naujais

Pavasariniais Drabužiais

Vyrams ir Jauniems Vyrams

PALTAI--TOPCOATS

Sekamų dirbinių: Camel's Hair, Harris Tweeds, Herringbone, Covert Clothes ir Worsteds, visi naujausiose madose.

Vyram ir Jauniem Vyram Siutai

yra padaryti Double Breasted, 2 ar 3 guzikais Single Breasted, Sportiško ar paprasto stiliaus, Tweeds, Worsteds ir Cheviots, pasiūti dėl jūs atydžiai prižiūrint.

Atlankykite mūsų krautuvę ir pasinaudokite puikiu mūsų atydumu ir pagarba jums, taipgi geriausia verte už savo pinigus.

HENRY NARINS SONS, Inc.

670 Grand St. Cor. Manhattan Ave.
Brooklyn, N. Y. Est. since 1889
MANUFACTURERS OF FINE CLOTHES

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti rugmė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake. Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

"GRĮŽAU LIETUVON . . . LIETUVOS NEBERADAU!"

Ateinantį penktadienį, kovo 10 d., vakare, Lietuvių Piliečių Kliubo svetainėje įvyks įdomios paskaitos apie lietuvių klasikę-rašytoją Žemaitę. Paskaitą duos Dr. A. Petrika.

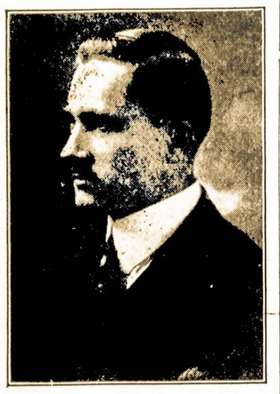

Dr. A. Petrika

Daktaras A. Petrika yra netik kruopštus visuomenės veikėjas-literatas, bet sykiu jis yra lietuvių literatūros nagrinėtojas ir kritikas. Jis yra davęs išsamias peržvalgas gyvenimo ir darbų Dr. Vinco Kudirkos, Povilo Višinskio, kun. Dambrausko-Jakšto ir daugelio kitų. Išgirskite jį ir šį sykį.

Programą atidarys Aido Choras lygiai 8 val. vakare.

Vakaras ruošiamas Lietuvių Meno Sąjungos Centro.

Įžanga veltui. **Kom.**

Apie 65 metų moteriškė atėjo Astorijos policijos stotin ir pasisakė praradus atmintį, bet mananti, kad jos vardas yra Sarah Martin. Ją nuvežė Kings County ligoninėn.

Pokylėlis pas Draugus Liepus

Pereitą sekmadienį brooklyniečiams gerai žinomi draugai Liepai suruošė pokilėlį savo giminėms ir artimiems draugams bei prieteliams pavaišinti. Pats draugas Mykolas Liepa yra "Laisvės" bendrovės direktorius ir rūpinasi mūsų dienraščio reikalais. Laike užkandžių buvo ir kalbų: kiekvienas svečias ir šeimininkai turėjo pasakyti prakalbėlę.

Draugė Liepienė sakė: "Nors mano vyras yra 'Laisvės' bendrovės direktorius, bet aš iki šiol dar nebuvau 'Laisvės' šėrininkė. Kadaise aš žadėjau laisviečiams, kad patapsiu šėrininke. Taigi štai dešimtinė ir aš noriu gauti du šėru."

Kadangi draugė Liepienė davė tokį toną, tai paskui A. Pivariūnas ir kiti sako: "Na, mes čia su draugais Liepais gražiai laiką praleidžiame, tai prisiminkime ir dienraštį 'Laisvę,' kurios šėrininke patapo draugė Liepienė."

Tuomet svečiai sumetė dienraščio paramai net $12.-25. Aukojo sekamai: M. Liepa $2; po $1: Lillian Liepaitė, P. Kapickas, J. Pavilčiūnas, A. Pivariūnas, O. Petrauskienė, V. Jankeliūnas, J. Pasiliauskas (Pascella), pp. Kvartūnų šeimyna; p. Katinas 25c; R. Mizara ir P. Buknys po 50c. Viso su draugės Liepienė šėrais: $22.25.

Svečiai linksmai išsiskirstė, ačiuodami draugams Liepams už puikias vaišes, kurios davė naudos ne tik atsilankiusiems asmeniškai, bet ir svarbiai Amerikos lietuvių įstaigai — dienraščiui "Laisvei."

Svečias.

Rengkite Prakalbas Drg Janauskui

Į Brooklyną atvažiuoja trečiadienį, kovo 8 dieną, drg. Z. Janauskas, "Liaudies Balso" iš Kanados gaspadorius. Jis sakys prakalbas. Literatūros Draugijos 1 kp. jau rengia prakalbas pirmadienį, 13 d. kovo. Bet dar gali surengti Richmond Hill, So. Brooklynas, Great Neckas, Jersey City, Newark, Elizabeth, Bayonne, Paterson, Harrison, Linden ir kitos kolonijos.

Jau pirmiau buvo pranešta apie drg. Janausko prakalbas. Dabar pakartojame tą pranešimą. Drg. Janauskas Brooklyno apylinkėj bus iki 18 dienos kovo. Greitai imkite svetaines, garsinkite. Jeigu norite, tai galite gauti ir vietinį kalbėtoją prie draugo Janausko.

Visais reikalais kreipkitės į ALDLD centrą.

D. M. Šolomskas.

Žinios apie Aido Chorą

Kažin ar randasi kur nors kitas lietuvių choras, kad gautų tiek daug užkvietimų dainuot, kaip Brooklyno Aido Choras. Pereitą penktadienį, 3-čią kovo, gavo net keturis užkvietimus, tarp kitų ir nuo Liet. Amerikos Piliečių Kliubo dainuot bazare. Aidiečiai mielai sutiko patarnaut geriems susiedams.

Pasidėkavojant daugiui užkvietimų, Aido jaunimas daug kur išeina pasižmonėt, susitikt, susipažint naujų žmonių, naujų draugų. Taigi, jaunuoliai, kurie dar nesinaudojat šiomis progomis, ateikit ir įstokit į Aido Chora.

Šį šeštadienį, 11 kovo, įvyksta Aido Choro metinė vakarienė, Atrodo, kad bus didelis pažmonys. Tikietai labai gražiai platinasi. Tikietų kainos vakarienei ir šokiams $1.25, tik šokiams 25c. Įvyks Liet. Amer. Piliečių Kliube, 280 Union Ave., Brooklyne. Pradžia 7-tą val. vakaro.

Aido Koresp. **G. K.**

Iš East New York ir Richmond Hill

Ši apylinkė yra paskilbus savo garsiomis "suprise parėmis," ant kurių yra išeikvojama neišsemiama energija ir iškaščiai. Kad tai tas būtų sunaudojama organizaciniam veikimui, tai būtų galima sušukti: Ura eastnewyorkiečiam ir richmondhilliečiam.

Bet yra draugų, kurie darbuojasi ir dėl organizacijų. Kovo 2 d. LDS 13 kp. turėjo mėnesinį susirinkimą, kuriame, tarp įvairių dalykų, buvo 100% nuspręsta priklausyti prie Amerikos Lietuvių Kongreso. Taipgi, artinantis "Laisvės" šėrininkų suvažiavimui, nutarta nupirkti "Laisvės" šėrą pasveikinimui suvažiavimo ir išrinkta drg. Butkauskas atstovauti LDS 13 kuopą. **Rep.**

Svarbi Konferencija

Williamsburgo - Greenpointės organizacijų šaukiama žmonių Gerovės konferencija įvyks kovo 19-tą, Eastern District High School patalpoj. Vietos organizacijos turėtų nepraleist šios konferencijos, nes jos programa labai svarbi vietos gyventojams.

Vienam teismabutyj per dieną nuteista 10 žmonių užsimokėt po $2 baudos už leidimą parkan palaidus šunis.

V. Dubois, 3 metų berniukas, įkrito dumblinan upelin priešais namus, 2013 E. 55th St. Kiti vaikai pašaukė motiną ir vaikas ištraukta. Daktarui pavyko jį atgaivint.

Iš Socialistų Bankieto

Kovo 4 d., Grand Paradise mažojoj salėj, vietos socialistai atžymėjo Chicagos "Naujienų" 25 metų gyvavimo sukaktį. Žmonių buvo apie pusantro šimto. Vakaro programa, galima sakyt, buvo silpnoka, jeigu neskaityt gaspadinių gerai paruoštą vakarienę.

Toastmasteriavo J. Glaveckas. Jis iššaukė eilę dalyvių, kurie vienaip ar kitaip išsireiškė "Naujienų" adresu.

Iš vietinių kalbėtojų kiek šilčiau buvo sutiktas Vaitukaitis, LSS 19 kp. organizatorius. Jis kalbėjo trumpai ir ragino prie vieningumo. Kitų vietos socialistų kalbėtojų kalbos išklausytos lyg ir nenoromis, be susidomėjimo. Ypatingai J. Buivydui ir Strazdui kalbant, kažkodėl publika nerespektavo. Jai daug geriau patiko K. Kriaučiūno komiški šmotukai.

Iš vietinių profesionalų iššaukti pakalbėt advokatas St. Briedis ir dr. A. Petrika. Pnas Briedis pareiškė, kad jis apie "Naujienas" nieko nežino. Jo nuomone, Amerikos lietuviai turį per daug laikraščių. Anot jo, visi lietuvių laikraščiai turėtų būt sudėti į vieną laikraštį, tai būtų didelis laikraštis...

Dr. A. Petrika žymėjo, kad ir nesutinkant su "Naujienų" ideologine linija, bet visgi reikia pripažint joms nuopelno kultūrinio gyvenimo eigoje ir ištvermingume.

Svečiais kalbėtojais buvo SLA vice-pirmininkas Mažiuknа, adv. K. Gugis (SLA iždininkas) ir p. Grinius iš Philadelphijos, SLA kontrolės komisijos narys. (SLA Pild. Taryba čia turėjo posėdį ir ta proga buvo atvykę ir minėti viršininkai.)

Adv. Gugis aiškino "Naujienų" atsiradimo ir jų gyvavimo istoriją, žymėdamas, kad "N." dienraščiu gimė nepavydėtinose finansinėse sąlygose. Iždė "viso buvo 20c."

Pittsburghietis Mažiukna kalbėjo mišriai apie viską, o labiausiai džiaugėsi, kad į šią pramogą "tiek daug svieto suėjo."

P-nas Grinius pasakojo savo prisiminimus, kaip Lietuvoje jis su P. Grigaičiu mokyklą lankė, vaidino "Amerika Pirtyje" ir t. p. Charakteringa, kad p. Grinius užkliudė net tokią smulkmeną, kaip dr. P. Grigaičio nosies fasoną. Esą, jaunystėje P. Grigaičiui ant nosies buvusi padaryta operacija, tai ji užtai truputį išrodanti kitokia. Publikoje matėsi šypsa. Vienas šale manęs sėdėjęs pilietis burbtelėjo: "O aš maniau, kad jis nosį riečia iš unaro."

Toastmasteris publikai pranešė, kad dainų programos nebus, "nes pianistė Antanaitienė nepribuvo." Iššaukė "džipsius," kurie sudainavo porą dainelių, "akompanuojant" tam tikrai daliai publikos.

Uždarant programą, toastmasteris Glaveckas užkomandavo: "O dabar, pagerbimui 'Naujienų,' sustokite visi ir sušukime: lai gyvuoja 'Naujienos'!" Sustojo labai mažas būrelis, o kiti — nei krust... **Dalyvis.**

NEPAPRASTA MENO-APŠVIETOS PROGRAMA

Kovo 12-tos vakarą, L. A. P. Kliubo salėje, 280 Union Ave., brooklyniečiai turės progą pamatyti-išgirsti nepaprastos meniškos svarbos programą, kuri susidės iš artistiškai suvaidintų scenų, skambių dainų ir paskaitos, kurią paruošė ir skaitys artistas Jonas Valentis.

Vakaras ruošiama pagerbimui pasauliniai garsaus teatrininko K. S. Stanislavskio, mirusio pereitais metais. Scenas, parinktas iš Stanislavskio vaidybos, perstatys Lietuvių Liaudies Teatras, vadovybėje artisto Jono Valenčio.

Įžanga tik 35c. Pradžia 7 val. **Rep.**

SO. BROOKLYN, N. Y.

Penktadienį, kovo 3 d., LDS 50 kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą. Iš komitėto raportų pasirodė, kad kuopa finansiniai neblogai stovi. Mat, pirmiaus, kai buvome dalininkais palaikymui nuosavos svetainės, tai veik visuomet skolose būdavome, o dabar jau skolos veik visos atmokėta ir dar pinigų iždė randasi.

Finansų raštininkas pranešė, kad nariai duokles moka gerai, tik apie du nariai kiek atsilikę su užsimokėjimu.

Ligonių šiuo sykiu irgi nedaug, tik du: draugas Reivydas ir Marazas. Draugas Reivydas jau gana senai serga ir dar, rodos, negreit pasveiks. Nors iš ligonbučio jau parėjo, bet dar kas penktadienį turi eiti į Kings County ligoninę.

Vasario 18 kuopos metinis parengimas nedavė tokių pasekmių, kokių kuopa tikėjosi. Žmonių buvo mažokai, todėl ir pelno mažai teliko. Kaltė puola ant pačių narių, nes gana daug narių netik kad nesidarbavo dėl parengimo, bet nei patys parengiman neatsilankė. Ateityje draugai turėtų kreipti daugiaus domės į tai. Vasario mėn. susirinkime buvo nutarta turėti dar vienas parengimas, bet kadangi praeitas nekaip nusisekė, tai nutarta nerengti.

Koresp.

Alganešių apiplėšimuose pereitą penktadienį plėšikai atėmė $3,399. Du plėšimai padaryta Queens, vienas New Yorke.

Z. Janauskas Kalbės LLD 1 Kuopos Susirinkime

Ketvirtadienį, kovo 9, 7:30 vakare, 419 Lorimer Street, "Laisvės" svetainėj, bus labai svarbus susirinkimas, kadangi eina vajus už gavimą naujų narių į LLD, taipgi kuopa rinks savo delegatą į "Laisvės" šėrininkų suvažiavimą ir turi teisę daryti įnešimus dėl pagerinimo dienraščio "Laisvės." Visi dalyvaukite ir atsiveskite naujų narių.

Drg. Z. Janauskas pasakys daug ko naujo apie Kanados lietuvių gyvenimą ir bus svarbu su juo susipažinti. Jis lanko Amerikos lietuvius tikslu sustiprint Kanados lietuvių darbininkišką laikraštį "Liaudies Balsą."

TDA Nariams

Tarptautinio Darb. Apsigynimo nariai ateikite truputį anksčiau, užsimokėkite duokles ir atliksime bėgančius dienos reikalus prieš LLD kuopos susirinkimą.

LLD 1 Kp. Org.

"Gaukite "Laisvei" Naujų Skaitytojų.

PARDAVIMAI

Parsiduoda Grosernė ir pieninių produktų krautuvė. Įsteigta su virš 10 metų, lietuvių sekcijoj. Gera proga padaryt pragyvenimą. Priežastis pardavimo yra ta, kad savininkas nesveikuoja. Kaina prieinama. Prašome rašyti arba telefonuoti. Nuo 9:30 val. ryto iki 5:30 v. vak. Keystone Business Exchange, 614 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 7-3095. Vakarais šaukite President 2-1530. (53-55)

SUSIRINKIMAI

C. BROOKLYN, N. Y.

LDS 46 kp. susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 8 d., 7:30 v. v., 79 Hudson Ave. Visi nariai būkite laiku, ypatingai būkite tie, kurių duoklės jau išsibaigia, reikės mokėti. — Valdyba. (54-56)

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR ir GRILL

Gaminam Valgius Amerikoniško ir Lietuviško Stiliaus. Čia taip pat galima gauti Amerikos išdirbimo ir importuotų degtinių, visokių vynų ir gero alaus.

Joseph Zeidat
Savininkas
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Estate of Shalin's Funeral Home
PIUS W. SHALINS
(Šalinskas)
Unlicensed Undertaker
Vestie E. Davis, Mgr.
Puikiai įruošta Lietuvių
LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
84-02 Jamaica Ave.
Woodhaven, L. I., N. Y.

Kurie nenorite šermenis laikyt namuose, laikykite šioje šermenėj. Šermenimis parūpiname Williamsburghe arba bile dalyje New Yorko ir Brooklyno apylinkėje. Mūsų patarnavimais šermenim ir laidotuvėm yra patenkinti visi, kurie tik davė mums progos patarnauti.

Tel. Virginia 7-4499

Nepaprastas Pasiūlymas

ELGIN 75-ta SUKAKTIS

Pilna Kaina $24.75 **DABAR**

Tik Apribotam Laikui **$19.75**

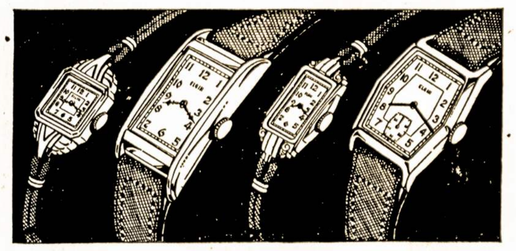

ROBERT LIPTON

Jeweler—Laikrodžiai—Brangakmeniai

701 GRAND ST., arti Graham Ave. **BROOKLYN**

Įsteigta 1892. **Tel. Stagg 2-2173**

Kita Krautuvė Randasi Plainfield, N. J., po antrašu: 206 WEST FRONT STREET

NOTARY PUBLIC **Tel. Stagg 2-5043**

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 GRAND STREET **BROOKLYN, N. Y.**

• • •

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

• • •

Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

GRAND CHAIR CORP.
A. PETRAITIS
409 GRAND STREET **BROOKLYN, N. Y.**

Mes išdirbame puikiausius virtuvėms rakandus (Kitchen Sets), ir parduodame dirbtuvės kainomis. Mes taipgi atnaujiname miegamųjų kambarių, valgomųjų kambarių ir virtuvių rakandus taip, kad atrodo, kaip nauji. Pasiimam pataisymui ir pristatome pataisytus. Senus setus apmainom ant naujų su mažais priedais.

Kitchen Sets

Tel. Evergreen 7-8451

Manhattan Liquor Store
264 Grand St. **Brooklyn, N. Y.**
(Kampas Roebling St.)
Tel. EVergreen 7-1645 **License No. L. 886**

Tikrai žinokit, Kad Perkant Sau Vynus ir Likerius Reikia Pirkti Patinkamoj Krautuvėj

Manhattan Liquor Store

Didžiausia ir žemiausiom kainom krautuvė Williamsburgh'e

Didžiausias Pasirinkimas Visokių Rūšių Gėrimų

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. **Brooklyn** **"Laisvės" Name**

• • •

GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.

Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro

•

Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.